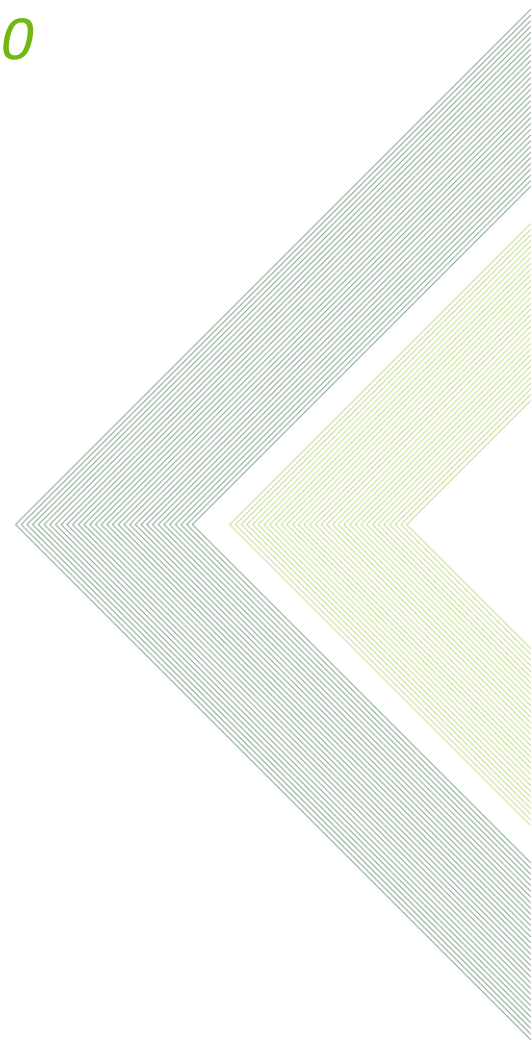

Jaarverslag 2020 Examencommissie mbo

Sector: Voedsel, natuur en leefomgeving

Verslagjaar 2019-2020

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Conclusies en aanbevelingen	4
2.1	Conclusie ten aanzien van de kwaliteit van de examinering	4
2.2	Aanbevelingen	5
3.	Terugblik organisatieaspecten examencommissie jaar 2019-2020	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Samenstelling examencommissie jaar 2019-2020	7
3.3	De examencommissie	7
3.4	Inrichting van de examencommissie/-organisatie	8
3.5	Werkzaamheden van de examencommissie	11
3.5.1	Vaststellen van examenplannen en exameninstrumenten	11
3.5.2	COVID-19 en examinering 2019-2020	12
3.5.3	Het evalueren van de kwaliteit van examinering	14
3.5.4	Behandelen van verzoeken, uitzonderingen en onregelmatigheden	19
3.5.5	Uitvoeren werkzaamheden voor diplomering	21
3.5.6	Onderzoek door de examencommissie	23
3.5.7	Onderzoek door de onderwijsinspectie	24
3.5.8	Conclusie en verbetervoorstellen organisatieaspecten examencommissie	27
4.	Terugblik borging van de kwaliteit van de examinering	30
	Bijlagen	42
	Bijlage 1: Kwantitatieve gegevens	42
	Bijlage 2: Specificatie aantal afgelegde examens	43

1. Inleiding

In het schooljaar 2019-2020 is – ondanks COVID-19 - door alle betrokkenen in goede samenwerking hard gewerkt aan een verbeteringslag om de kwaliteit van de examinering verder te verhogen en aan de inspectiestandaarden te blijven voldoen. In de loop van maart 2020 werd duidelijk dat de examinering dit jaar door COVID-19 niet geheel volgens plan zou kunnen worden uitgevoerd. Dit heeft van alle betrokkenen extra inspanning gevraagd en verdient een compliment!

Volgens plan zijn: het jaarplan, kaders en organisatie geactualiseerd, is de examinering bij vier opleidingsteams onderzocht, het Handboek examinering herzien en vastgesteld met daarin de visie op examinering en zijn de evaluaties examinering door alle opleidingsteams aangeleverd. De (examen)organisatie is op een aantal plaatsen aangepast door mutaties in het personeelsbestand. Het CvB en de schoolleiding zijn zich ervan bewust dat de onvoldoende van de inspectie in 2019, aanhoudend meer aandacht blijft vragen voor examinering bij de opleidingsteams (op alle mbo-vestigingen) en verder moet leiden tot bewustwording en verbeteringen van de examenorganisatie. De gevraagde herstelopdracht door de onderwijsinspectie heeft ertoe bijgedragen dat de examencommissie en opleidingsteams hun rol en verantwoordelijkheid verder hebben uitgebouwd voor 'borgen' en 'zorgen'. De examens van de gecertificeerde examenleverancier Groene Norm hebben extra aandacht gekregen.

2. Conclusies en aanbevelingen

2.1 Conclusie ten aanzien van de kwaliteit van de examinering

Kwaliteitsaspect	In hoeverre van voldoende kwaliteit?	Waar blijkt dit uit?
Examenstandaard 1: Kwaliteitsborging en diplomering	Voldoende	<p>Wat is goed</p> <p>De examencommissie en de teams hebben hun rol en verantwoordelijkheid gepakt van respectievelijk ‘borgen’ en ‘zorgen’.</p> <p>De examencommissie heeft de beoogde resultaten voor 2019-2020 uit het (onderzoeks)plan behaald.</p> <p>De teams werken volgens het Handboek examinering. Door alle opleidingsteams is een evaluatie examinering opgeleverd waarmee beter inzicht wordt gegeven in de staat van examinering per team.</p> <p>Wat kan beter</p> <p>Het kwaliteitsbewustzijn en de verantwoording over examinering binnen teams is nog niet overal optimaal. De communicatie over examinering naar alle geledingen in de keten kan beter.</p>
Examenstandaard 2: Exameninstrumentarium	Voldoende	<p>Wat is goed</p> <p>Alle beroepsgerichte en AVO-examens worden bij een gecertificeerde examenleverancier ingekocht en door de examencommissie vastgesteld.</p> <p>De meeste keuzedeeexamens worden in eigen beheer gemaakt en de meeste nemen zichtbaar in kwaliteit toe. Niet alle keuzedeeexamens worden ingekocht (geen aanbod) of waren van voldoende kwaliteit. Sinds 2018-2019 controleert een toetsdeskundige alle keuzedeeexamens en kijkt of zij voldoen aan de toetstechnische eisen. Hierna worden ze per stuk door de examencommissie beoordeeld en indien van voldoende kwaliteit (dit is nog niet altijd het geval) vastgesteld.</p> <p>Wat kan beter</p> <p>De instrumenten van Groene Norm bieden te veel ruimte. De examenleverancier Groene Norm is door het CvB van het Clusius College gevraagd haar examenproducten kwalitatief te verbeteren. Doorontwikkeling van het instrument praktijkbeoordelen.nl en de instructie voor gebruik.</p>
Examenstandaard 3: Afname en beoordeling	Voldoende	<p>Wat is goed</p> <p>De deskundigheid van schoolassessoren voor de beroepsgerichte examens wordt geborgd via assessorentrainingen waarmee zichtbare vooruitgang is</p>

geboekt. COVID-19 vroeg extra aandacht om in bijzondere omstandigheden toch op een verantwoorde wijze tot een summatieve beoordeling te komen. Waar nodig werd door opleidingsteams een noodplan geleverd dat door de examencommissie werd beoordeeld. De examencommissie voert onverwacht steekproeven uit bij de afnames van examens. Examinering bij elke opleiding wordt eens in de drie jaar onderzocht. Het beroepenveld is met de tweede (soms een derde) bedrijfsassessor betrokken bij de examenafname.

Wat kan beter

Bedrijfsassessoren raken door toename van kennis en vaardigheid van de schoolassessoren achterop. Bijscholing van bedrijfsassessoren vraagt hoge prioriteit, ook gelet op de invoering en gebruik van [Praktijkbeoordelen.nl](https://praktijkbeoordelen.nl). Onderlinge afstemming tussen assessoren voor aanvang van het examengesprek vraagt aandacht. Het belang neemt toe dat assessoren en teams zich voorbereiden op de inzet van aanvullend bewijs en dit mee te nemen in haar summatieve eindoordeel over de prestaties bij het examen. De afname van (keuzedeel)examens moet onafhankelijker t.o.v. de student (geen eigen docenten). Geen van de AVO-assessoren Engels heeft een recente training voor taalassessor gevolgd. Studenten worden niet altijd planmatig en eenduidig voorbereid op het examen. De examencommissie kan de planning niet onafhankelijk genereren over examenafname/examengesprekken met daarbij behorende informatie. Ondanks een begin van verbetering is exameninformatie voor de studenten nog moeilijk vindbaar.

2.2 Aanbevelingen

Exameninstrumentarium

1. Houd goed vinger aan de pols bij Groene Norm ten aanzien van de verbetering van de kwaliteit van de beroepsgerichte examens.
2. Houd de gerealiseerde verbeteringen in de kwaliteit van de keuzedeelexamens vast en verbeter ook de laatste keuzedeelexamens.

Examenafname en beoordeling

3. COVID-19 en de door de overheid getroffen maatregelen zullen ook in 2020-2021 effect hebben op onderwijs en examinering. Zorg dat de studenten een volwaardig diploma kunnen krijgen door tijdig in te spelen op mogelijke ontwikkelingen.
4. Verbeter de communicatie met studenten en met bedrijven over de examinering (planning, organisatie, eisen, voorwaarden, etc.).
5. Verbeter het inzicht voor de examencommissie over planning van de examenafname en examengesprekken.

6. Bevorder de uniformiteit tussen de opleidingen en vestigingen, zodat in gezamenlijkheid de kwaliteit verbeterd kan worden. Voorbeelden:
  - Goed dat er nu ook in Hoorn een portefeuillehouder examinering is. Belangrijk dat de PHE's goed samenwerken. En vergeet Schagen niet!
  - Beleg een crebonummer bij één aspectverantwoordelijke (vestigingsoverstijgend).
  - Zorg ervoor dat de vastgestelde examenvormen bij de keuzedelen bij verschillende opleidingen/vestigingen gelijk uitgevoerd worden.
7. Zet keuzedeexamens onverkort in en evalueer de inhoud en afname. En zorg voor een onafhankelijke beoordeling van keuzedeexamens.

Diplomerig

8. Verbeter de systeeminrichting (ict)/procesgang, instructie en samenwerking met de EA waardoor de waardepapieren foutloos kunnen worden gegenereerd.

Deskundigheid betrokkenen examinering

9. Verhoog de deskundigheid van bedrijfsassessoren zodat zij gelijkwaardig studenten summatief kunnen beoordelen tijdens examens (en stage). Betere kennis van de criteria (breedte, diepgang, niveau) en het examenproces zijn cruciaal voor een adequate beoordeling. Dit is nu vanwege COVID-19, maar zeker ook gezien ontwikkelingen bij Groene Norm belangrijk omdat de (nu nog formatieve) stagebeoordeling vaker een rol zal spelen bij de examinering.
10. Zorg ervoor dat school- en bedrijfsassessoren goed kunnen werken met praktijkbeoordelen.nl en zie toe op een juist gebruik ervan.
11. Zorg dat alle (taal)assessoren gecertificeerd worden en/of blijven.

Kwaliteitszorg

12. De PDCA-cyclus wordt steeds beter doorlopen door onderwijsteams. Zorg dat examinering hierin structureel meegenomen wordt.

3. Terugblik organisatieaspecten examencommissie jaar 2019-2020

3.1 Inleiding

Een van de formele taken van de examencommissie is het opstellen van een jaarverslag examencommissie (WEB 7.4.5a, lid 6). De examencommissie doet daarin verslag van haar werkzaamheden en de examenkwaliteit per opleiding a.d.h.v. de standaarden examenkwaliteit. Het jaarverslag examencommissie wordt geleverd aan het bevoegd gezag. Het heeft als doel intern verantwoording van de kwaliteit van examinering aan het bevoegd gezag af te leggen.

3.2 Samenstelling examencommissie jaar 2019-2020

Sinds maart 2018 heeft het bevoegd gezag (het CvB) de examenorganisatie mbo op basis van de wetgeving ingericht. Er werd overgegaan naar één examencommissie (EC) voor het gehele Clusius College mbo en de examenorganisatie op de mbo-vestigingen aanzienlijk verstevigd.

Per 1 augustus 2019 is de examencommissie conform wetgeving samengesteld.

De examencommissie:

Mw. A. van den Broek (voorzitter - extern)

Dhr. C. Kooi (secretaris) (1.0 FTE)

Dhr. P. Raven (lid beroepspraktijk - extern)

Mw. P. Bloedjes (lid beroepspraktijk - extern)

Mw. D. Krelekamp (docent/onderwijs) (0,1 FTE)

Mw. L. Macdonald (docent/onderwijs) vanaf 1 december 2019 (0,2FTE)

Mw. M. Neuteboom (onderwijs) tot 1 maart 2020, daarna vacant. (0,6 FTE)

Ondersteuning en advies (geen lid):

Mw. E. Sikking (stafmedewerker afdeling kwaliteit & onderwijs)

Mw. A. Bakker (notulist examencommissie)

De examencommissie is benoemd door het bevoegd gezag en is samengesteld conform artikel 7.4.5 van de WEB. Belangenverstremeling wordt voorkomen doordat de examencommissie bestaat uit externe en interne leden die in diverse functies werkzaam zijn.

Om onafhankelijk te kunnen functioneren legt de examencommissie uitsluitend verantwoording af aan het bevoegd gezag.

Bevindingen

Door wisseling van leden in de examencommissie verliest de commissie expertise die weer moet worden opgebouwd. Ondanks onderbezetting zijn de meeste taken uitgevoerd volgens het onderzoeksplan, dit heeft aanzienlijk meer inzet van een aantal leden gevraagd bovenop de reguliere taken. Bovendien bracht COVID-19 veel extra werk met zich mee.

Door goede onderlinge samenwerking en afstemming met de organisatie konden de noodplannen van de opleidingsteams vanwege COVID-19 relatief vlot tot stand komen en vastgesteld worden.

3.3 De examencommissie

Het bevoegd gezag benoemt de leden van de examencommissie op basis van opleiding, ervaring en expertise op het gebied van examinering in het mbo. Er is een gedetailleerde functie- en

taakbeschrijving voor de commissieleden, deze zijn opgenomen in het Handboek examinering. De leden worden niet “automatisch” benoemd. Er is een sollicitatieprocedure aan vooraf gegaan. De leden worden benoemd voor onbepaalde tijd. De voorzitter voert jaarlijks een gesprek met elk individueel lid om hun inzet te evalueren en de scholingsbehoefte te inventariseren.

Bevindingen

Leden zijn scherp en kritisch over het eigen functioneren en dragen positief bij aan het zoeken naar goede oplossingen en houden rekening met mogelijke risico's. Nieuwe leden werken hard aan hun deskundigheidsniveau om te komen tot het vereiste niveau. Het deskundigheidsniveau van de commissie is ook het afgelopen schooljaar toegenomen. Het organiseren van kalibreersessies helpt bij goede afstemming onderling. Meerdere wisselingen van leden vraagt veel aandacht en tijd, dit is een punt van zorg. Stabiliteit in de commissie en de opvolging van de examensecretaris (vertrek zomer 2021) vragen de aandacht van het CvB en de EC.

Alle leden van de examencommissie hebben voldoende kennis en inzicht in de wettelijke kaders rondom examinering binnen het mbo. Daarnaast beschikt de examencommissie over de nodige toetstechnische deskundigheid zodat zij de examens op hun kwaliteit kunnen beoordelen.

3.4 Inrichting van de examencommissie/-organisatie

College van bestuur (CvB)

Het CvB heeft de (wettelijke) plicht een onafhankelijke examencommissie te benoemen voor de mbo-opleidingen van het Clusius College. Daarnaast faciliteert en stimuleert het CvB de examencommissie en de examenorganisatie zodat afgesproken visie en kaders rondom examinering bereikt kunnen worden. Het CvB is integraal eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en de examinering.

Examencommissie (EC)

Er is één EC voor alle crebo-erkende opleidingen van alle mbo-vestigingen van het Clusius College en enkele examens voor opleidingen van de afdeling Bedrijfsopleidingen.

De EC heeft haar werkzaamheden belegd in de onderstaande aandachtsgebieden zodat helder is wie binnen de EC verantwoordelijk is voor welk onderdeel.

- Examencommissie organisatie en functioneren
- Jaarplan examencommissie
- Onderzoek examinering (audits/checks)
- Beoordelen en verlenen van vrijstellingen
- Diplomerings
- Verlenen faciliteiten afwijkende examenafname
- Vaststellen diploma/resultaatlijst/overige onderdelen
- Afgeven instellingsverklaring
- Jaarverslag examencommissie
- Vaststellen examens
  - Beroepsgerichte examens
  - AVO-examens
  - Examens Keuzedelen
- Advies BPV en LB
- Vaststellen examenregeling
- Advies Handboek examinering
- Advies over de OER
- Format examenplan vaststellen
- Examenplannen vaststellen
- Klachten examinering
- Onregelmatigheden/fraude
- Dekundigheidsbevordering
- Bijhouden van actuele ontwikkelingen
- Afstemmen met externe examenpartners
- Afstemming en dialoog in- en extern
- Afstemming met beroepenveld
- Afstemming met VDE/VD/PHE/EA
- Zelfreflectie/evaluatie
- Communicatie in- en extern

Examenorganisatie op de mbo-vestigingen

Het Clusius College heeft drie mbo-vestigingen, respectievelijk in Hoorn, Alkmaar en Schagen. Iedere vestiging heeft een eigen directeur. De verantwoordelijkheid voor organisatie en afname rondom

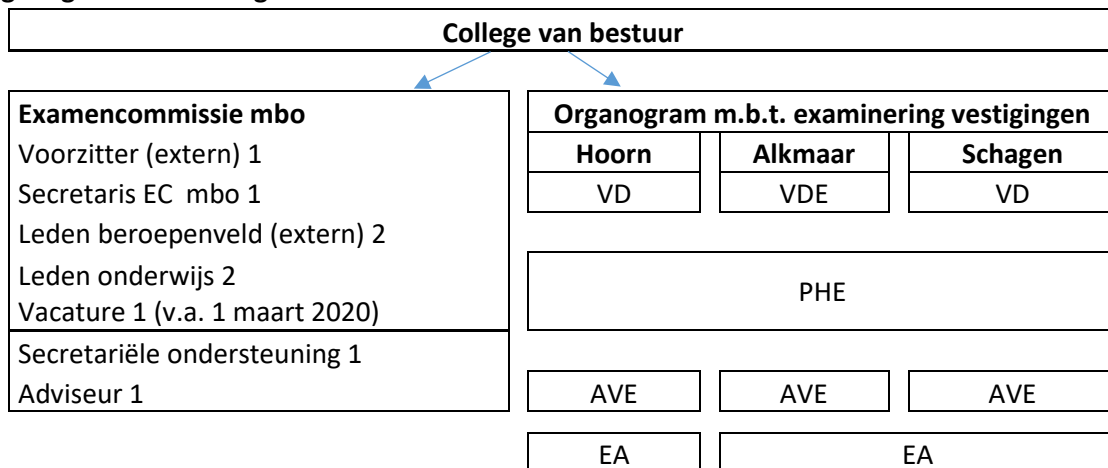

examinering mbo is bij de directeuren van de vestingen gemeenschappelijk belegd. Een directeur vanuit de directieraad heeft examinering in zijn portefeuille. De volgende rollen en activiteiten zijn daarbij benoemd:

- De vestigingsdirecteuren (VD) en portefeuillehouders examinering (PHE)
Vestigingsdirecteuren zijn verantwoordelijk voor de organisatie van examinering en de afname. Eén vestigingsdirecteur heeft examinering in zijn portefeuille (VDE). Er is één portefeuillehouder (PHE, teamleider) examinering voor alle vestigingen. Vestigingsdirecteuren zijn verantwoordelijk voor de inkoop van keuzedeel- en beroepsexamens en voordracht voor vaststelling door de EC. De portefeuillehouder examinering zorgt ervoor dat het proces van examinering bij de drie mbo-vestigingen op vergelijkbare wijze wordt aangestuurd en uitgevoerd.
- Elk opleidingsteam of een combinatie van opleidingsteams wijst uit haar midden een teamlid aan als aspectverantwoordelijke examinering (AVE) die belast is met “zorgende” examentaken: implementatie van nieuwe examens, nieuwe instrumenten (praktijkbeoordelen.nl en TOA) afstemming van een gelijke werkwijze op inhoudelijk niveau, ontwikkelingen, contact met examenadministratie.
N.B een opleiding die op meerdere vestigingen wordt aangeboden kent dezelfde examenafname, maar per vestiging een eigen verantwoordelijke.
- De examenadministratie (EA)
De medewerkers van de examenadministratie zijn werkzaam op een of meer locaties en verrichten werkzaamheden bij of voor het afnemen van examens en het voorbereiden van diploma’s, resultaatlijsten en/of een instellingsverklaring.

Organogram examenorganisatie

VDE = Vestigingsdirecteur met examinering mbo-breed
 VD = Vestigingsdirecteur
 PHE = Portefeuillehouder examinering (Teamleider)
 EA = Examenadministratie
 AVE= Aspectverantwoordelijke (per onderwijsteam)

Communicatie

De examencommissie (EC) kwam tien keer bij elkaar, de voorzitter en de secretaris hebben vijf keer met het CvB overlegd en met de mbo-directeuren vijf keer informeel overlegd. De VDE heeft acht keer met de portefeuillehouder examinering (PHE) en examenadministratie (EA) overlegd waar de adviseur van examinering van K&O en twee leden van de EC bij worden uitgenodigd.

Via deze lijn werd de informatie weer uitgezet naar de directeuren, teamleiders, aspectverantwoordelijken examinering (AVE), de examenadministratie (EA) en/of medewerkers op de vestiging. De agenda voor deze bijeenkomsten is in gezamenlijkheid bepaald.

Werkwijze

De examencommissie werkt volgens de PDCA-cyclus (plan, do, check, act) van de [Procesarchitectuur Examinering](#). In het Handboek examinering staat beschreven welke afspraken er gelden voor het doorlopen van deze PDCA-cyclus. De EC doorloopt de PDCA-cyclus continu.

Opstellen jaarplan-> uitvoering jaarplan, borgende taken -> onderzoek/(zelf)evaluatie product en proces -> jaarverslag examencommissie.

Zelfevaluatie

De examencommissie voert jaarlijks een zelfevaluatie uit. De Samenvatting wordt met het CvB gedeeld.

Bevindingen

Het hebben van één examencommissie i.p.v. drie VEC's is een duidelijke verbetering op het gebied van eenduidig communiceren, afstemmen en dezelfde procesgang van het organiseren van examineren en diplomeren. Niet alleen voldoet het Clusius College hiermee aan wetgeving voor wat betreft o.a. onafhankelijkheid, het draagt ook bij aan een eenduidige communicatie van en naar de vestigingen.

Nog niet alle geledingen in de nieuwe structuur (m.n. in de vestiging) beschikken over voldoende kennis en/of hebben een helder beeld van hun taken en verantwoordelijkheden. Het gevoel van eigenaarschap m.b.t. examinering loopt nog sterk uiteen. Interne processen zoals vastgelegd in het Handboek examinering - en breder uit de procesarchitectuur examinering - zijn niet altijd bekend. Bij de uitvoerende geledingen lopen werkzaamheden daardoor regelmatig vertraging op. Informatie lijkt niet altijd terecht te komen daar waar het nodig is. Met name de communicatie tussen de teams en de examenadministratie en de teams onderling (beroepsgericht versus AVO) moet beter. Ook ziet de EC o.a. via signalen uit de Centrale Studentenraad (CSR) dat de studenten niet altijd volledig en/of tijdig worden geïnformeerd. Documenten rond examinering zijn voor studenten soms moeilijk of niet te vinden en zij worden daarover niet systematisch geïnformeerd.

Het vergroten van de kennis over de procesarchitectuur, onderzoekskader, Handboek examinering, onderzoeksplan van de EC, jaarverslag van de EC, PDCA-cyclus en de taken van de AV en meer aandacht voor de processen rondom het communiceren van informatie omtrent examineren zijn daarom in de gehele keten noodzakelijk.

De examencommissie heeft in 2019-2020 met een maandelijkse nieuwsbrief alle medewerkers geïnformeerd. Op Mijn.Clusius wordt exameninformatie voor medewerkers regelmatig door de examencommissie geactualiseerd.

De examenplannen en examenregeling (onderdeel van de OER) laat de EC voordat het schooljaar officieel is begonnen plaatsen op de pagina examinering. Deze informatie wordt vertraagd of niet beschikbaar gesteld aan studenten. Een toegankelijk communicatieplan t.b.v. informatieoverzicht voor studenten ontbreekt.

De PHE is een teamleider van Alkmaar en gericht op alle mbo-vestigingen. Het kostte veel moeite om alle AVE's (ook die van Hoorn en Schagen) tijdig geïnformeerd te houden. Daarom is besloten dat er m.i.v. 2020-2021 ook een PHE in Hoorn komt.

In enkele kwalificatiedossiers zijn beroepsvereisten opgenomen die geen diploma-eis zijn, maar als "extra" door de student kunnen worden behaald. Zowel het onderwijs als de examens worden verzorgd door de afdeling Bedrijfsopleidingen (samenwerkingsverband tussen ROC Kop van Noord-Holland en het Clusius College). De afdeling Bedrijfsopleidingen biedt de examens aan onder een crebo van het Clusius College. In januari 2020 heeft het CvB de EC gevraagd om de certificaat- en maatwerktrajecten, uitgevoerd door de afdeling Bedrijfsopleidingen ook te borgen. Hiermee heeft de EC ingestemd en daardoor is het Handboek examinering ook op deze examens van toepassing. De examencommissie moet nagaan of examens onafhankelijk worden afgenomen en of de procesgang is geborgd.

3.5 Werkzaamheden van de examencommissie

De examencommissie heeft de onderstaande taken (zie hoofdstuk examentaak examencommissie via <https://onderwijsenexaminering.nl/publicaties/examentaken-mbo> en het hoofdstuk "wie doet wat" zie paragraaf 3.4 en hoofdstuk 2 in het Handboek examinering).

1. Het vaststellen van examenplannen van de opleidingen en exameninstrumenten
  - AVO-examens
  - Beroepsexamens
  - Keuzedeel-examens
2. Het evalueren van de kwaliteit van examinering
  - Kwaliteit van het exameninstrumentarium
  - Kwaliteit van het examenplan van de opleidingen
  - Kwaliteit van afname en beoordeling
  - Kwaliteit van diplomering
  - Deskundigheid van alle betrokkenen bij examinering.
3. Het behandelen van verzoeken, uitzonderingen en onregelmatigheden
  - Behandelen van klachten, bezwaren en fraude
  - Behandelen van aanvragen voor vrijstellingen van examens
  - Behandelen van aanvragen voor aangepaste examinering
  - Behandelen van verzoeken van Commissie van Beroep voor de examens
4. Het uitvoeren van werkzaamheden voor diplomering
  - Vaststellen examenresultaten
  - Controleren van diplomadossiers
  - Vaststellen en ondertekenen van diploma's, certificaten en instellingsverklaringen
  - Uitreiken van diploma's, certificaten en instellingsverklaringen.

3.5.1 Vaststellen van examenplannen en exameninstrumenten

Vaststellen examenplannen van opleidingen

Alle examenplannen voor de opleidingen zijn conform het Handboek examinering door de EC in mei van het "vorige" schooljaar (2018-2019) vastgesteld voor het schooljaar (2019-2020) zodat alle studenten die in augustus 2019 van start zijn gegaan, weten welke examens er worden afgenomen en aan welke eisen zij moeten voldoen om hun diploma te behalen. Het format examenplan voor de

in augustus 2020 startende opleidingen is in november 2019 door de EC vastgesteld en de examenplannen 2020-2021 zijn in april 2020 vastgesteld en aangeboden aan de PHE voor publicatie.

Vaststellen exameninstrumenten

Na beoordeling door de onderwijsinspectie zijn examens verbeterd. De inspectie heeft hiertoe een herstelopdracht gegeven. Omdat het ingekochte examens betrof zijn de verbeteringen met de leverancier gedeeld. De examens worden aan de hand van toetstechnische eisen beoordeeld en na inhoudelijke toetsing aan het kwalificatiedossier vastgesteld. Alle opleidingen maken gebruik van door de EC vastgestelde examens. Het CvB heeft de examenleverancier Groene Norm gevraagd haar examenproducten te verbeteren. De examenleverancier heeft dit (h)erkend en is hier planmatig mee aan het werk gegaan.

Keuzedeexamens namen wederom in kwaliteit toe. Vier van de 44 keuzedeexamens konden voorwaardelijk worden vastgesteld. Van leveranciers werd afscheid genomen en er werden door de toetsdeskundige betere examens aangeleverd.

3.5.2 COVID-19 en examinering 2019-2020

Planning en organisatie met COVID-19

Met de uitbreiding van de pandemie ontstond in maart 2020 de realiteit dat de examinering niet overal uitgevoerd zou kunnen worden zoals in de examens is vastgelegd. Bedrijven sloten voor studenten en onderwijs werd online gegeven. Praktijklessen konden slechts bij enkele opleidingen, aangepast doorgaan.

Het ministerie van OCW heeft op 27 maart 2020 documenten beschikbaar gesteld:

- Servicedocument mbo-aanpak Coronavirus COVID-19 Versie 2.0 d.d. 27 maart 2020
- Handreiking Verantwoord Diplomabesluit
- Servicedocument mbo-aanpak Coronavirus COVID-19 Versie 3.0 d.d. 20 april 2020

Aan de hand van deze documenten heeft de examencommissie een memo geschreven (en in april aangevuld) zodat de organisatie/assessoren handvatten hadden om de examenafname en inhoud ervan te borgen en vast te leggen in een noodplan examinering.

Conform de aanpassing in het examen- en kwalificatiebesluit is het examenreglement aangepast op de mogelijkheid dat het CvB besluit dat keuzedeexamens niet afgelegd hoeven worden. Het college van bestuur heeft voor twee groepen studenten besloten om bepaalde keuzedeexamens niet af te nemen, de lessen zijn grotendeels wel gevolgd. De keuzedelen waarbij het examen niet afgenomen is, zijn niet op de resultatenlijst vermeld.

Vervallen keuzedeexamens bij:

Vakbekwaam medewerker Paardensport en –houderij		Crebonummer 25470 N3
8 studenten	13 keuzedeexamens vervielen (K0161/K0226/K0274)	
Bedrijfsleider Paardensport en- houderij		Crebonummer 25468 N4
25 studenten	32 keuzedeexamens vervielen (K0161/K0226/K0274)	
Vakbekwaam medewerker dierverzorging		Crebonummer 25541 N3
19 studenten	19 keuzedeexamens vervielen (K1048)	

Uitstel vaardigheidsexamen BHvD met een voucher

Studenten van de opleiding Dierenartsassistent paraveterinair kunnen keuzedeelexamens afleggen voor één of meer diergroepen in het kader van het Besluit houders van dieren. Dit is geen diploma-eis waardoor het diploma wel kon worden afgegeven. Voor het uitgestelde vaardigheidsexamen kunnen volgens het noodplan 26 studenten een voucher krijgen om dit vaardigheidsexamen op een later tijdstip alsnog af te leggen. Slechts één student behoeftte nog na 1 oktober 2020 het certificaat te behalen, de anderen behaalden dit nog voor hun diplomeringdatum.

Noodplannen

De opleidingsteams is gevraagd na te denken welke beperkingen zij verwachtten en hoe zij met die beperkingen de examens af wilden nemen. In samenwerking tussen de PHE, K&O en EC is een format noodplan ontwikkeld. In dit format is door onderwijsteams aangegeven of - en welke beperkingen er gezien werden. Tevens werd benoemd op welke aangepaste wijze de examinering zou plaatsvinden en/of hoe de summatieve beoordeling tot stand zou komen aan de hand van formatief bewijsmateriaal. Ook is een format praktijkverklaring gemaakt voor gevallen waarin de student geen examen op het bedrijf zou kunnen afleggen. Op basis van de handreiking, servicedocument, de memo en het format hebben de opleidingsteams 28 noodplannen ter vaststelling aan de EC geleverd.

Vaststelling van de noodplannen

Door minstens twee leden van de examencommissie werden de noodplannen beoordeeld.

Belangrijke beoordelingspunten zijn:

- a. Is het examen volledig?
- b. Is de wijze waarop het examen afgenomen wordt wel realistisch en haalbaar?
- c. Is er extra tijd ingeruimd voor het examengesprek bij afwijkende afname van het beroepsexamen?
- d. Wordt in het examengesprek het deel dat als aanvullend bewijs is geleverd bevestigd?
- e. Ligt er voor het vervallen van een (keuzedeel)examen een CvB besluit?

Bij 10 van de 28 opleidingen konden de examens ongewijzigd doorgaan en hoefde geen noodplan te worden aangeleverd. Waar het praktijkdeel van de beroepsproeve niet kon doorgaan kon de praktijkopleider van de stage middels een praktijkverklaring per kerntaak/werkproces verklaren of de student wel/niet over voldoende kennis, vaardigheden en inzicht beschikt. Deze praktijkverklaring wordt meegenomen in het examengesprek waar uiteindelijk een summatief oordeel wordt gegeven. Wanneer er afgeweken werd van het noodplan werd een procesverbaal "Afwijking noodplan" opgemaakt.

Afrondingsadviezen

Wanneer er een vertraagde overstap naar het hbo wordt voorzien (door COVID-19) kan de student tot 15 augustus 2020 een afrondingsadvies vragen bij de examencommissie. Er zijn vier afrondingsadviezen ter ondertekening voorgelegd en afgegeven door de examencommissie.

Omvang steekproeven examendossiers

Om de grootte van de steekproef te bepalen wordt gebruik gemaakt van Acceptance Quality Limit (AQL). Volgens het hoogste testniveau zouden van de 468 voordrachten voor diplomering 80 examendossiers onderzocht moeten worden. Dit zijn er 99 geworden.

Bevindingen

Bij alle op school en in bedrijven afgenomen examens zijn de RIVM-richtlijnen gehanteerd.

De instellingsexamens Spreken en Gesprekken voeren voor Nederlands en Engels zijn na 1 april via MS Teams afgenomen. De instellingsexamens schrijven voor Nederlands en Engels zijn op school afgenomen. De CE-examens voor Rekenen, Engels en Nederlands zijn in kleine groepen georganiseerd.

Daar waar mogelijk, zijn vanaf 6 april de beroepsexamens afgenomen met inachtneming van de RIVM-richtlijnen. De keuzedeelexamens (39 van de 43 vastgestelde uit het keuzedeelexamenaanbod) zijn afgenomen.

Bij examens zijn ook steekproeven afgenomen door of aanwezig te zijn op de locatie, of de afname bij te wonen via MS Teams. Alle assessoren waren zich ervan bewust dat het examen voldoende gewicht moest hebben. Bij de meeste examengesprekken hadden de schoolassessoren een lijst met vragen waardoor elke student minimaal op dezelve punten werd bevraagd.

3.5.3 Het evalueren van de kwaliteit van examinering

Kwaliteit van het exameninstrumentarium

Alle beroepsgerichte en AVO-examens werden in 2019-2020 ingekocht:

- de beroepsgerichte examens bij Groene Norm (alleen de gecertificeerde producten);
- de centrale examens voor rekenen, Nederlands lezen/luisteren en Engels lezen/luisteren bij het CvTE;
- de instellingsexamens Nederlands schrijven, spreken, gesprekken voeren bij Deviant en Engels schrijven, spreken, gesprekken voeren bij bureau ICE (TOA).

Onduidelijk is voor de EC hoe het vaststellingsproces bij ICE is ingericht. Een afspraak om hierin meer inzicht te krijgen is nog niet doorgegaan vanwege COVID-19.

De meeste keuzedeelexamens konden niet worden ingekocht omdat deze niet van voldoende kwaliteit waren en daarom niet ongewijzigd konden worden vastgesteld en ingezet. Deze examens zijn zelf geconstrueerd.

Vier van de 43 keuzedeelexamens zijn onder voorwaarden vastgesteld: twee ervan moeten kwalitatief aanzienlijk verbeterd worden en over twee examens is geadviseerd om een andere leverancier te zoeken omdat deze examens feitelijk ongeschikt zijn.

Beroepsgerichte examens

De beroepsgerichte examens worden geleverd door de gecertificeerde examenleverancier Groene Norm. De examensets voor de beroepsexamens 2019-2020 zijn door de EC vastgesteld.

Door Groene Norm wordt sinds april 2018 hard gewerkt om de beroepsgerichte examens aan te passen op basis van ontvangen feedback van de gebruikers en de inspectie. Ook het Clusius College heeft Groene Norm aangesproken op de kwaliteit van een aantal examens. De kwaliteit van (een deel van) de examens van Groene Norm wordt gezien als risico en heeft daarom permanent aandacht.

Er is een begin gemaakt met de invoering van het instrument praktijkbeoordelen.nl.

Praktijkbeoordelen.nl is een nieuwe tool die onderwijsinstellingen helpt bij het organiseren, plannen en afnemen en rapporteren van beroepsgerichte examens. Op een aantal punten kan het instrument verbeterd worden. Hierover wordt met de eigenaar (Examenwerk) gesproken.

De kennisexamens, behorende bij examensets beroepsexamens, worden geleverd door de gecertificeerde examenleverancier Groene Norm. Groene Norm adviseerde de cesuur van 70% naar 60% bij te stellen. Deze bijstelling werd geadviseerd door Groene Norm vanwege het niveau van de vragen. Dit advies is overgenomen en in het examenplan opgenomen.

Het is onduidelijk welke procesgang gevolgd wordt en welke kwaliteitstoets plaatsvindt. Hier is om gevraagd bij Groene Norm en er wordt gewerkt aan een kwaliteitshandboek voor de door hen te leveren examenproducten.

Voor alle opleidingen zijn beroepsgerichte examens van Groene Norm beschikbaar. Voor de beroepsexamens voor niveau 4 t.w.: Vakexpert veehouderij (crebo 25535) heeft het CvB kwalitatieve verbeterpunten aan examenleverancier Groene Norm geleverd. De examencommissie heeft op verzoek van Groene Norm advies gegeven voor verbetering van het examen Vakexpert teelt en groene technologie (25534).

Groene Norm heeft laten weten dat een verbeterslag voor deze examens topprioriteit krijgt.

Examenwerk (leverancier Groene Norm) heeft eind juni een plan voorgelegd aan de scholen om de communicatie met de examencommissies en de gebruikers van haar examenproducten te verbeteren. Zo is een reglement en een functieprofiel voor leden van een examenadviescommissie resp. gebruikersgroep voorgelegd waarmee vanaf 1 augustus 2020 gewerkt gaat worden.

Keuzedeelexamens

Elk eerder vastgesteld en nieuw keuzedeel dat aan de EC wordt voorgedragen voor vaststelling blijft kritisch beoordeeld met de regels en kennis die van toepassing zijn. De kwaliteit van de aangeleverde keuzedelen wordt hierdoor zichtbaar beter. Het op tijd aanleveren (d.w.z. dat ze voor de afname zijn vastgesteld) wordt wel beter maar blijft een aandachtspunt. De EC heeft de PHE geadviseerd om de keuzedeelexamens het voorafgaande jaar van afname te laten vaststellen door de EC.

Alleen onderbouwd en met goedkeuring van het CvB mag enkel de essentie worden geëxamineerd. Dan moet wel zijn aangegeven waar die ontbrekende kerntaak in het onderwijs wordt aangeleerd en getoetst. De examencommissie heeft naar aanleiding van dit besluit in overleg met het onderwijs het voordrachts-/vaststellingsformulier aangepast.

AVO-examens

Voor de vaardigheden Engels lezen en luisteren is het gehele jaar gebruik gemaakt van de Centrale Examens (CE) Engels van het CvTE, afgenomen via FACET.

De examens Spreken en Gesprekken voeren voor Engels werden afgenomen van bureau ICE via de TOA. Deze instellingsexamens zijn het gehele jaar 2019-2020 ingezet.

Voor entree wordt gebruik gemaakt van de 1F examens Nederlands van Deviant.

Voor de vaardigheden Nederlands lezen en luisteren is het gehele jaar gebruik gemaakt van de CE Nederlands van het CvTE, afgenomen via FACET.

De examens Spreken en gesprekken voeren voor Nederlands worden sinds 1 oktober 2019 afgenomen van bureau ICE via de TOA.

Voor het vak rekenen werd er in 2019-2020 gebruik gemaakt van de examens van het CvTE afgenomen via FACET.

Bevindingen

De beroepsgerichte examens

De beroepsexamens voor niveau 1, 2 en 3 voldoen aan de toetstechnische eisen en vastgestelde examenvormen. De beroepsexamens voor niveau 4 vragen kwalitatieve verbetering.

Er zijn vaste punten opgenomen die in het examengesprek aan bod moeten komen. En elk examen is voorzien van concrete examenopdrachten. Ook criteria t.a.v. de examenonderdelen zijn vastgelegd.

De beoordelingen (onvoldoende, voldoende en goed) worden onderbouwd.

Het instrument praktijkbeoordelen.nl is in gebruik genomen. Met de beoordeling examenlocatie is een stevig begin gemaakt door onderwijsteams. Bij controle blijkt dat vaak de datum ontbreekt waarop de beoordeling van de examenlocatie heeft plaatsgevonden of dat de datum kort voor het examen ligt, waardoor er geen ruimte meer is om op zoek te gaan naar een alternatief wanneer de locatie niet voldoet.

De keuzedelen

De keuzedeexamens K0022, K0023 werden betrokken van examenleverancier Savantis. Deze examens blijken beter als schooltoets te gebruiken, deze voldoen niet aan betrouwbaarheidseisen en afnamecondities die aan een examen gesteld mogen worden. De examencommissie adviseerde voor 2020-2021 e.v. betere examens aan de examencommissie voor te leggen.

De keuzedeexamens K0161 en K0386 zijn voorwaardelijk vastgesteld en zijn alleen gebruikt voor schooljaar 2019-2020. De examencommissie adviseerde verbeterde versies te maken. Dekking van het kwalificatiedossier, ontbreken van werkprocessen en terminologie als “kan” en “aan de examinerator” etc. laten te veel ruimte waardoor de gelijkwaardigheid van beoordelen in het geding komt.

AVO-examens

Ondanks het ontbreken van een wettelijke verankering heeft het team Entree voor niveau-1-examens 1F ingezet. Leverancier Deviant levert deze 1F examens en deze zijn voorgelegd aan de examencommissie. Uiteindelijk zijn alle te gebruiken examens vastgesteld. Op de resultaten bij examens Nederlands 1F wordt geen cijferdifferentiatie toegepast.

Niveau 1F komt in het mbo niet voor in het referentiekader taal en rekenen, wordt door het bedrijfsleven niet (h)erkend en de resultaten kunnen niet worden opgenomen in BRON. Middeling van 1F en 2F is niet mogelijk. Toch laat de wetgever gebruik van dit niveau in het mbo toe.

Kwaliteit van het examenplan voor de opleidingen van het Clusius College

Bij de start van schooljaar 2019-2020 beschikt elke opleiding (crebo) over een examenplan. Hierin staat beschreven welke examens aan het betreffende crebo zijn gekoppeld en vereist zijn voor diplomering.

De verantwoording van de bpv-uren, de opdrachten en beoordeling van de praktijkopleider is overgedragen naar het onderwijs en ligt sinds 2018-2019 bij de teamleider bpv. De EC ziet het niet als haar taak om verantwoording over de omvang en invulling van het aantal uren af te leggen. Met het examendossieronderzoek controleert de EC of de teamleider bpv haar taken op de juiste manier heeft uitgevoerd.

Voor Loopbaan & Burgerschap (L&B) is in de examenplannen van 2019-2020 opgenomen welke bewijsstukken de student moet aanleveren om aan te tonen dat hij aan de inspanningsverplichting heeft voldaan.

Bevindingen

De EC stelde een nieuw format examenplan voor cohort 2019-2020 vast, waarin de punten zijn opgenomen, gebaseerd op het format van Kennispunt mbo-onderwijs & examinering.

In april werden de nieuwe ingevulde examenplannen voor 2020-2021 door de EC vastgesteld en vrijgegeven voor publicatie. De EC heeft op alle examenplannen een controle uitgevoerd. De examenplannen voldoen aan de eisen die in het format zijn opgenomen.

Kwaliteit van afname en beoordeling

Leden van de examencommissie bezochten aan de hand van examenplanningen van de teams 30 examens met behulp van een steekproefformulier. Van het bezoek werd een verslag gemaakt. Er vindt bij het bezoek geen beoordeling plaats van de inhoud van het examen, wel van de juiste toepassing afname en beoordeling, organisatie en afwikkeling. De bevindingen werden besproken met de schoolassessor en teamleider en - waar nodig - werd aangedrongen om verbeterpunten op te pakken. Bijna alle examens werden afgenomen door de schoolassessor en een bedrijfsassessor. In een enkel geval werd er ook een tweede bedrijfsassessor ingezet.

Van de bijgewoonde beroepsexamens wordt verslag gemaakt. Na opmaak wordt de schoolassessor gevraagd het verslag na te gaan en aan te geven in een evaluatiegesprek of er feitelijke onjuistheden in staan. Na bespreking en eventuele correctie wordt de beoordeling voorgelegd aan de examencommissie. Tenslotte wordt de beoordeling voorgelegd aan de teamleider van de betreffende assessor.

De schrijfexamens AVO worden nagekeken door een andere docent dan de docent die de lessen heeft verzorgd. Wanneer een AVO-examen is afgelegd, worden de geheel ingevulde beoordelingsformulieren aangeleverd bij de examenadministratie. De examenadministratie checkt de beoordelingsformulieren op een volledige en juiste invulling. Pas dan worden de bewijsstukken opgenomen in het examendossier en het resultaat ingevoerd in de summatieve cijferregistratie.

Bevindingen

Van de 38 bezochte beroepsexamens kregen er 10 een goed, 24 een voldoende, 2 matig (krappe voldoende), 0 onvoldoende/slecht en 2 waren niet te beoordelen (student was niet komen opdagen). Wanneer een pvb als beoordeling een krappe voldoende kreeg had dit vaak te maken met planningen die niet bekend waren bij de examenadministratie (en daarmee dus ook niet bij de student), onvoldoende voorbereiding (van zowel student als assessoren) en onvoldoende deskundigheid van assessoren (vaak onjuiste vraagstelling in het examengesprek).

De examencommissie heeft verschillende zeer goede afnames gezien en beoordeeld. Hierbij was sprake van een strak georganiseerd en voorbereid examen, een eenduidig vragenlijstje bij het examengesprek, een goed afgestemd en evenwichtige inbreng van school- en bedrijfsassessor en een goed onderbouwde beoordeling.

De toegevoegde waarde van een tweede (bedrijfs)assessor is niet voor ieder team gelijk en ook niet altijd duidelijk. De eisen en verwachtingen aan een tweede bedrijfsassessor zijn (nog) niet geformuleerd en kunnen – in tegenstelling tot wat wordt beoogd - ten koste gaan van de kwaliteit. Een van de schoolassessoren heeft de examengesprekken van schoolassessor/bedrijfsassessor vergeleken met die van alleen bedrijfsassessoren. Met deze vergelijking komt de onderzoeker tot de conclusie dat de schoolassessor een evenwichtige dekking van de inhoud van het kwalificatiedossier bevraagt en de bedrijfsassessor meer beperkt blijft in zijn vraagstelling bij het examengesprek. Het nut van één bedrijfsassessor en één schoolassessor wordt hiermee duidelijk, beiden vullen elkaar aan. Het advies van de examencommissie aan de teams die een tweede bedrijfsassessor inzetten: formuleer doelen en criteria over en waarom er een tweede bedrijfsassessor ingezet wordt.

Mede door het gebruik van praktijkbeoordelen.nl is gebleken dat het verschil in deskundigheid en bijv. kennis van de criteria van het kwalificatiedossier tussen schoolassessor en bedrijfsassessor groot kan zijn. Hierdoor functioneren beiden niet gelijkwaardig in het examen en de beoordeling. Om de kwaliteit van examineren en beoordelen te verhogen is de aanbeveling om bedrijfsassessoren beter op te leiden en voor te bereiden op examineren.

Organiseer z.s.m. een training voor elke bedrijfsassessor om de kennis over de rol als beoordelaar en taak en functie van beoordelen te vergroten. Mede gelet op de ontwikkeling dat onderdelen al eerder summatief beoordeeld worden gedurende de opleiding.

Nu kan de meerwaarde van de bedrijfsassessor(en) te vaak niet worden aangetoond.

Kwaliteit aanmaak waardepapieren voor diplomering

Naar aanleiding van dreigende problemen rondom de waardepapieren in 2017-2018 (niet alle onderdelen kwamen juist op de concept waardedocumenten terecht) en het niet kunnen duiden van de achterliggende oorzaak, heeft de EC het CvB geadviseerd hier onderzoek naar te doen. Het CvB heeft hier gehoor aan gegeven door in 2018-2019 het onderzoeksbureau Twynstra Gudde in te schakelen.

Het onderzoek heeft helaas geen afdoende verbetering opgeleverd en dezelfde problematiek deed zich wederom in 2019-2020 voor.

Bevindingen

De oorzaak van de fouten op de conceptwaardepapieren is nog niet achterhaald. Er lijkt wel wat beweging in het onderzoek naar de centrale inrichting van EduArte te komen. Ook de communicatie met de examenadministratie lijkt op gang te komen over hoe geregistreerd moet worden zodat de registratie op de juiste manier wordt weergegeven op de waardepapieren. Met het vertrek van medewerkers bij de afdeling I&A en vervanging van de PHE vraagt dit extra aandacht om fouten op te lossen. De centrale inrichting door de ict-leverancier of de eigen afwijkende systeeminrichting mogen geen rol spelen in het uiteindelijk foutloze product.

Deskundigheid van betrokkenen bij examinering

Examencommissie

Om de deskundigheid van de leden van de EC te bevorderen is in maart 2020 door een aantal leden een studiemiddag over vrijstellingen gevolgd. Ook uitwisseling van kennis tussen voorzitters en secretarissen examencommissie van andere mbo-instellingen is op gang gekomen. Op 5 maart is het congres van de Nederlandse Vereniging Examens (NVE) door de secretaris bijgewoond. De voorzitter en secretaris beschikken over een netwerk met deskundigen op het gebied van o.a. examinering.

Schoolassessoren

Schoolassessoren volgen een basistraining van twee dagen (9-17 uur), ook wel gegeven in een driedagdelenvorm van 4,5 uur in drie opeenvolgende weken. Na drie jaar volgt de opfrustraining in twee varianten. De eerste is het werken met Groene Norm en het holistisch beoordelen. In de tweede variant staat het examengesprek centraal. Weer na drie jaar volgt de Begeleide intervisie en na negen jaar volgen assessoren de training Assessmentexpert. De vervolgtrainingen zijn 4,5 uur.

Sinds het najaar van 2018 hebben 94 docenten de eerste opfrustraining gevolgd, waaronder 13 AVO-docenten. In totaal hebben 64 docenten de tweede opfrustraining gevolgd ter voorbereiding op

certificering. In totaal hebben 58 docenten het certificaat behaald. Vijf docenten hebben dit via een herkansing gedaan. Een docent wilde niet herkansen en gaat geen beroepsproeven meer afnemen. De opfrustraining met certificering wordt jaarlijks aangeboden.

Bedrijfsassessoren

Elf bedrijfsassessoren uit de sector veehouderij volgden de basistraining, één uit de sector plantenteelt. Daarnaast hebben twee bedrijfsassessoren de eerste opfrustraining gevolgd, omdat zij alleen werkprocesexamens afnemen. Door de scholing van schoolassessoren raken de bedrijfsassessoren erg achter. De kennis over beoordelen en het gebruik van praktijkbeoordelen.nl kan de kwaliteit van beoordelen verbeteren.

AVO-assessoren

De docenten Nederlands van Alkmaar en Hoorn hebben de taalassessorentraining gevolgd en zijn bezig met certificering. Het vervolg voor AVO-docenten staat gepland voor 2020-2021.

Bevindingen

Met de wisseling van leden uit de examencommissie gaat veel expertise verloren. Het is van belang hier aandacht aan te besteden en nieuwe EC-leden scholing te laten volgen op het terrein van o.a. vaststellen van examens en de procesarchitectuur

Er worden geen schoolassessoren zonder certificaat meer ingezet. Vervolgtrainingen/intervisie leiden tot verdere professionalisering. Dit is merkbaar bij de audits door leden van de examencommissie. Ook AVO-docenten volgden de assessorentraining voor afname van beroepsproeven.

De AVO-docenten Nederlands van Alkmaar en Hoorn hebben een aparte taalassessorentraining gevolgd en behaald. Voor Engels zijn de drie AVO-docenten begonnen met de taalassessoren-training maar deze is (nog) niet afgerond i.v.m. corona. Het najaar van 2020 starten zij weer.

Kalibreersessies over beoordelen van een kandidaat en/of examen zijn nuttig om tot verbeterde afstemming voor beoordeling te komen. Dit geldt zowel voor teams, docenten als voor leden van de EC. Weet het team van elkaar wanneer het examen goed of goed genoeg is? Waar ligt de grens van een voldoende bij beoordelen?

3.5.4 Behandelen van verzoeken, uitzonderingen en onregelmatigheden

Behandelen van klachten, bezwaren en fraude

In het examenreglement heeft de examencommissie beschreven op welke wijze zij omgaat met klachten, bezwaren en fraude t.a.v. de examinering.

Wanneer er een klacht is over een examen of examenafname, dan wordt de procesgang gevolgd zoals in het examenreglement is opgenomen. Wanneer de klacht gaat over een medewerker dan dient de vastgestelde klachtenregeling van het Clusius College te worden gebruikt.

Bevindingen

In 2019-2020 heeft de examencommissie drie klachten afgehandeld. Alle klachten zijn binnen de gestelde termijn van 10 dagen afgehandeld. Een student heeft bezwaar gemaakt tegen de beslissing van de EC, het gaat om een eerder behaalde kwalificatie in het hbo.

Er zijn geen gevallen van fraude bekend.

Er zijn twee klachten over een audit door de EC gemeld.

Verlenen vrijstellingen

Vrijstellingen worden verleend aan de hand van een door de EC vastgestelde vrijstellingsregeling. De vrijstellingsregeling wordt ieder schooljaar herzien zodat het voldoet aan de actuele wettelijke regels. In september 2019 werd de vrijstellingsregeling 2019-2020 vastgesteld. Door een wijziging in wetgeving m.b.t. vrijstelling Engels op basis van een havo- of vwo-diploma is de herziene vrijstellingsregeling op 28 november 2019 vastgesteld.

Een student die denkt in aanmerking te komen voor een vrijstelling van een examen kan hiervoor een verzoek indienen via de examenadministratie bij de EC. Vrijstellingen die te maken hebben met rekenen en taal worden doorgaans door de examenadministratie (onder verantwoordelijkheid van de EC) in behandeling genomen. In gevallen waarin de vrijstellingsregeling niet voorziet komt het verzoek via de examenadministratie bij de examencommissie. In 2019-2020 heeft de examencommissie in samenwerking met de examenadministratie aan 106 studenten, 160 onderdelen voor vrijstelling toegekend.

Voor vrijstellingsaanvragen van keuzedelen wordt een overlapcheck gedaan. Afhankelijk daarvan wordt wel/geen vrijstelling verleend. Het aantal wel/niet verleende vrijstellingen:

Aantallen verleende vrijstellingen voor keuzedelen 2019-2020	mbo vestigingen			
	Alkmaar	Hoorn	Schagen	Totaal
Periode 1-08-2019 tot 1-10-2020				
Aantal studenten dat vrijstelling vroeg voor één of meer keuzedelen?	26	32	1	59
Voor hoeveel keuzedelen zijn er in totaal vrijstelling gevraagd?	28	37	1	66
Voor hoeveel keuzedelen is vrijstelling verleend?	25	31	1	57
Voor hoeveel keuzedelen is geen vrijstelling verleend?	3	6	0	9

Bevindingen

De examencommissie heeft aanvragen ontvangen hoe om te gaan met het verlenen van vrijstellingen voor havisten die in het tweede jaar van de opleiding instromen. Op basis van havo-eindresultaten kan de examencommissie op basis van wettelijke regelgeving uit 2019 -2020, vrijstelling verlenen voor de vakken Nederlands, Engels en rekenen. Voor het L&B-deel en de bpv van het eerste jaar ligt het moeilijker. De examencommissie heeft hier nieuw beleid op geformuleerd en dit gedeeld met de portefeuillehouder examinering en opgenomen in het Handboek examinering.

Eén student heeft bezwaar gemaakt tegen de beslissing van de EC. Dit bezwaar is afgehandeld.

Behandelen van aanvragen voor aangepaste examinering

Het overzicht met toe te kennen faciliteiten (extra tijd voor Nederlands, Engels en rekenen en auditieve ondersteuning etc.) waarvan gebruik mag worden gemaakt, heeft de examencommissie vastgesteld in de EC-vergadering van 31 oktober 2019. De EC heeft in 2019-2020 alle verzoeken voor extra examenfaciliteiten toegekend. Dit is gebeurd aan de hand van een door de EC vastgesteld format waarin een onderbouwing voor extra faciliteiten is opgenomen. Dit overzicht maakt deel uit van het Handboek examinering en wordt integraal gebruikt. Ook is een overzicht met mogelijke faciliteiten door de EC vastgesteld. De ondersteuningscoördinatoren bereiden in samenwerking met de (vak)docent en de examenadministratie de aanvraag voor en leggen deze ter beoordeling en vaststelling voor aan de EC.

Bevindingen

De reden/omschrijving waarom de student extra faciliteiten nodig heeft is niet eenduidig en wordt per vestiging verschillend weergegeven. Het Handboek examinering is aangepast en voorziet in een schema dat nu consequent gebruikt wordt.

Behandelen verzoek tot heroverweging/klacht

Wanneer een student een verzoek tot heroverweging/klacht heeft m.b.t. de examens kan hij zich richten tot de examencommissie. De EC hoort alle betrokkenen en deelt de beslissing aan de student schriftelijk mee. Hierop kan de student bezwaar maken, dit wordt in het antwoord van de EC aan de student kenbaar gemaakt. Indien hier door de student gebruik van wordt gemaakt, onderzoekt de EC het bezwaar en deelt de beslissing aan de student schriftelijk mee. De student kan op het besluit een bezwaar schriftelijk indienen bij de Commissie van Beroep voor examens. De commissie oordeelt over beslissingen van de examencommissie of de examinatoren.

Bevindingen

In 2018-2019 hebben vier studenten een verzoek tot heroverweging/klacht ingediend. Deze verzoeken zijn naar tevredenheid afgehandeld. Geen enkele student is in beroep gegaan bij de Commissie van Beroep voor examens.

3.5.5 Uitvoeren werkzaamheden voor diplomering

Vaststellen van examenresultaten

Voor aanvang van het schooljaar worden de data van EC-vergaderingen bekend zodat er maandelijks voordrachten gedaan kunnen worden voor diplomering en daardoor studenten maandelijks kunnen afstuderen/diplomeren. Ook wordt door de EA een overzicht gemaakt wanneer resultaten uiterlijk bij de EC aangeleverd moeten zijn voor dossieronderzoek en uiteindelijke vaststelling.

Van kandidaatstelling naar diplomering gebeurt middels de voordrachtslijst voor diplomering. De voordrachtslijst wordt door de examenadministratie ter controle aangeleverd aan de teamleider. Voor vaststelling dienen de voordrachtslijsten tien schooldagen voorafgaand aan de EC-vergadering aangeleverd te zijn. Na controle op at random gekozen 99 examendossiers door de EC en bespreking van het examendossieronderzoek, stelt de EC met ondertekening van de voordrachts- en vaststellingslijsten de resultaten definitief vast. Mocht uit de steekproef op de examendossiers blijken dat er onregelmatigheden zijn of dat bepaalde resultaten onvolledig of onjuist zijn, dienen deze eerst door het opleidingsteam hersteld te worden alvorens de EC tot vaststelling kan overgaan. Dit is in 2019-2020 één keer aan de orde geweest.

Bevindingen

Maandelijks studeren studenten af en bij nagenoeg iedere EC-vergadering worden voordrachten voor vaststelling gedaan. Vanwege vertragingen in het studietraject bij studenten door COVID-19 heeft de examencommissie een extra vaststellingsvergadering voor de zomervakantie belegd. De reguliere en extra vaststellingsvergadering werden voor de zomervakantie gehouden t.w.: 18 juni en 2 juli. Op 24 september vond de laatste vaststellingsvergadering plaats van het schooljaar 2019-2020.

Controleren van examendossiers

Door de EC is onderzoek gedaan in de opgebouwde examendossiers op basis van steekproeven. De omvang van de steekproef is conform de AQL-methode uitgevoerd. Gedurende het schooljaar 2019-2020 zijn 99 complete examendossiers onderzocht op juistheid en volledigheid.

De bevindingen worden besproken in de vaststellingsvergadering en meegenomen in het besluit tot diplomering. Alle voordrachten voor diplomering zijn vastgesteld.

Bevindingen

Er zijn geen onjuistheden of onregelmatigheden in de examendossiers gevonden die vaststelling van de voordrachten in de weg stonden. De kwalitatieve inhoud van examendossiers is vooruitgegaan, mede door het gebruik van gestandaardiseerde beoordelingen in de TOA. Helaas ontbreekt bij een aantal PvB's nog de onderbouwing van de beoordeling. Deze bevindingen zijn direct teruggekoppeld naar de betrokkenen of betreffende vestigingen. Met de ingroei van praktijkbeoordelen.nl worden assessoren verplicht om individueel hun beoordeling in te vullen en te onderbouwen. De inhoud van de informatie op de beoordelingen van keuzedelen moet verbeterd. Gegevens van de beoordelaar en afnamedata ontbreken vaak en formulieren zijn regelmatig onvolledig ingevuld.

Overzicht met aantallen

Aantal mbo gediplomeerden schooljaar 2019-2020 Bijgewerkt 22 september 2020		Versie 0.6 ck		2019-2020				2019-2020				2019-2020				2019-2020				Totaal aantal getekende diploma's '19-'20
		2018-2019		2019-2020		18 juni 2020		2 juli 2020		24 september 2020		24 september 2020		24 september 2020		24 september 2020				
Vestiging	Team	Diploma's	Onge-diplomeerd	Diploma resultaat	Gediplomeerd van 1 okt '19 t/m mei '20	Aantal voorgedragen studenten	Diplomeerbaar	Diploma resultaat 18 juni '20	aantal ex. dossiers onderzocht	Diplomeerbaar	Diploma resultaat 2 juli '20	aantal ex. dossiers onderzocht	Diplomeerbaar	Totaal gediplomeerd	Diploma resultaat 24 sept '20	aantal ex. dossiers onderzocht	Totaal gediplomeerd			
Alkmaar	BD - Bloem & Design	36	13	74%	1	26	12	48%	2	1	50%	0	7	20	77%	1	21			
Alkmaar	DP - Paraveterinair	22	10	69%		27	26	96%	2	0	96%	0	1	27	100%	0	27			
Alkmaar	DV - Dierverzorging	61	31	66%	5	84	46	55%	4	17	75%	2	14	77	92%	3	82			
Alkmaar	ENT - Entree	19	0	100%	1	31	2	6%	1	10	39%	3	4	16	52%	2	17			
Alkmaar	GGI - Groen, Grond & Infra	1	0	100%		0	0	0%	0	0	0%	0	0	0	0%	0	0			
Alkmaar	PH - Paardenhouderij	40	19	68%	1	47	28	48%	8	7	74%	2	6	41	87%	2	42			
Alkmaar	TPL - Tuin Park & Landschap	30	29	51%		50	26	57%	3	1	54%	1	8	35	70%	3	35			
Alkmaar	VF - Voeding	0	4	0%		0	0	0%	0	0	0%	1	0	0	0%	0	0			
Alkmaar	VH - Veehouderij	25	4	86%	4	29	13	33%	3	13	67%	2	6	32	82%	2	36			
Alkmaar	VI - Voeding	37	10	79%	2	39	12	55%	3	3	68%	3	3	18	82%	2	20			
Alkmaar	VV - Voeding en Voorlichting	5	0	100%		12	12	100%	0	0	100%	0	0	12	100%	0	12			
Alkmaar	ZD - Zorgbedrijf	9	9	50%		14	10	71%	3	0	71%	0	1	11	79%	1	11			
Alkmaar	PD Proefdiër	0	0	0%		3	1	33%	0	1	67%	0	1	3	100%	0	3			
Alkmaar	Totaal	285	129	69%	14	355	188	52%	29	53	68%	11	51	292	82%	16	306			
Hoom	BD - Bloem & Design	1	0	100%		0	0	0%	0	0	0%	0	0	0	0%	0	0			
Hoom	COM - Commercieel Ondernemen	21	3	88%		15	15	100%	3	0	100%	0	0	15	100%	0	15			
Hoom	ENT - Entree	7	0	100%		19	16	84%	5	1	89%	1	0	17	89%	0	17			
Hoom	GGI - Groen, Grond & Infra	25	1	96%		16	15	94%	3	0	94%	0	1	16	100%	1	16			
Hoom	IOS - In- & Outdoor Styling	15	12	56%		28	21	75%	5	1	79%	1	2	24	86%	1	24			
Hoom	NWR - Natuur, Water & Recreatie	18	1	95%	1	8	6	75%	2	1	88%	1	0	7	88%	0	8			
Hoom	PLT - Plantenteelt / Sierteelt	30	3	91%	3	37	29	78%	8	0	78%	0	4	33	89%	1	36			
Hoom	TPL - Tuin Park & Landschap	5	13	28%		11	6	55%	2	1	64%	0	1	8	73%	1	8			
Hoom	Totaal	122	33	79%	4	134	108	81%	28	4	84%	3	8	120	90%	4	124			
Schagen	BD - Bloem & Design	4	1	80%		0	0	0%	0	0	0%	0	0	0	0%	0	0			
Schagen	ENT - Entree	2	0	100%	1	19	13	68%	2	2	79%	0	2	17	89%	0	18			
Schagen	GGI - Groen, Grond & Infra	10	1	91%		13	11	85%	2	0	85%	0	0	11	85%	0	11			
Schagen	PLT - Plantenteelt / Sierteelt	8	3	73%		4	4	100%	1	0	100%	0	0	4	100%	0	4			
Schagen	TPL - Tuin Park & Landschap	9	11	45%		5	4	80%	2	0	80%	1	1	5	100%	0	5			
Schagen	Totaal	33	16	67%	1	41	32	78%	7	2	83%	1	3	37	90%	0	38			
Totaal alle vestigingen		440	178	71%	19	538	328	61%	64	59	72%	15	62	449	83%	20	468			

Vaststellen en ondertekenen van diploma's, certificaten en instellingsverklaringen

Helaas waren vrijstellingen niet goed geregistreerd. Dit is uiteindelijk recht gezet en op alle waardepapieren staat de informatie juist weergegeven. Alle waardepapieren worden na vaststelling van de behaalde resultaten door de secretaris van de EC ondertekend. Vaststellingsdatum is diplomadatum.

Waardepapier

De examenadministraties op de vestigingen en bedrijfsopleidingen (certificaten) houden elk een register waardepapieren bij en dit wordt jaarlijks door de EC gecontroleerd of er nummers ontbreken. Misdrukken worden geregistreerd en vernietigd in het bijzijn van een EC-lid. Er zijn geen

waardepapieren zoekgeraakt, het register is correct bijgehouden en de misdrukken zijn in het bijzijn van een EC-lid vernietigd.

Bevindingen

Het proces rondom het tekenen van de waardepapieren verloopt correct. Er was voldoende waardepapier voorradig. Vanaf 1 oktober 2020 wordt er waardepapier met het nieuwe logo gebruikt en al het papier met oude logo wordt vernietigd.

Uitreiken van diploma's, certificaten en instellingsverklaringen

De uitslag wordt na vaststelling door de EC, door de opleidingsteams aan studenten bekend gemaakt. De diploma-uitreikingen worden door de vestigingen georganiseerd. Vanwege COVID-19 zijn de diploma's individueel uitgereikt. Individuele uitreikingen (gedurende het schooljaar) vinden na legitimatie van de student op de examenadministratie plaats. Een kopie diploma en resultatenlijst wordt door de student getekend en in het examendossier opgenomen (bewaarplicht).

Bevindingen

De bekendmaking van de uitslag en uitnodiging voor de diploma-uitreiking verdient inhoudelijk de aandacht en wenselijk is meer eenduidigheid tussen de vestigingen. Door COVID-19 zijn de diploma's niet centraal uitgereikt. Diploma-uitreikingen werden op RIVM-passende - en vaak originele wijze - door de opleidingsteams georganiseerd zodat studenten ook daar met een goed gevoel op kunnen terugkijken.

3.5.6 Onderzoek door de examencommissie

Jaarlijks wordt door de EC een jaarplan gemaakt, dat loopt van 1 oktober tot 1 oktober het volgende jaar.

De examencommissie onderzoekt ieder jaar eenderde van alle verzorgde opleidingen binnen het Clusius College. Het geplande onderzoek wordt aan het begin van het schooljaar door de examencommissie in haar jaarplan EC opgenomen en vastgesteld. Het jaarplan EC wordt na vaststelling aan het CvB, directeuren, PHE en teamleiders aangeboden en op intranet geplaatst.

Het onderzoek bestaat uit een aantal onderdelen.

De examencommissie:

- Vraagt documenten/informatie op en analyseert
- Stelt de door de opleidingsteams geleverde noodplannen vast
- Voert gesprekken met beoordelaars, assessoren op examenlocaties, studenten, ontwikkelaars, vaststellers, teamleiders/aspectverantwoordelijken en vestigingsdirecteuren
- Doet onderzoek bij beroepsexamens (steekproeven)
- Beoordeelt (keuzedeel)examens en stelt vast
- Doet onderzoek bij de examens en resultaten AVO
- Maakt een memo t.b.v examinering i.h.k.v. Corona
- Maakt een format noodplan examenorganisatie/-afname
- Maakt een format praktijkverklaring
- Maakt een procesverbaal voor afwijking op het noodplan
- Schrijft het jaarverslag examinering.

Het doel van onderzoek is om examenorganisatie en -afname, navolging en effectiviteit van het totale examineringsysteem te controleren om daarmee de diplomawaarde te borgen.

In het schooljaar 2019-2020 werden onderstaande opleidingen gepland te onderzoeken:

Crebonr.	Naam van de opleiding	Team	niveau	Leerweg	
25258	Assistent plant en groene ruimte 1 (herhaling)	Entree	1		
25452	Medewerker hovenier 2	TPL	2	BBL	BOL
25455	Vakbekwaam hovenier 3	TPL	3	BBL	BOL
25454	Opzichter/uitvoerder groene ruimte 4	TPL	4	BBL	BOL
25442	Bedrijfsleider/ondernemer bloem, groen en styling 4	BD	4	BOL	
25443	Medewerker bloem, groen en styling 2	BD	2	BOL/BBL	
25445	Vakexpert bloem, groen en styling 4	I&O	4	BBL	BOL
25444	Vakbekwaam medewerker bloem, groen en styling 3	I&O	3	BOL/BBL	BOL
25540	Dierenartsassistent paraveterinair 4	DV	4	BOL	
25447	Dierenartsassistent paraveterinair 4 (oud)	DV	4	BOL	
97590(1)	Dierenartsassistent paraveterinair 4 (oud)	DV	4	BOL	
25449	Proefdierverzorger 3	PD	3	BBL	
25457	(Vakbekwaam medewerker) natuur, water en recreatie 2, 3 en 4 (herhaling)	NWR	3		BOL
25453					
25454					

Vanwege COVID-19 was het niet mogelijk om alle onderzoeksgesprekken te voeren omdat er noodplannen geschreven en vastgesteld moesten worden.

Uit het onderzoek bij teams en de geauditeerde examens van opleidingen, kwam de examencommissie tot een aantal bevindingen. Deze zijn teruggekoppeld naar de locaties en opleidingen.

3.5.7 Onderzoek door de onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie controleert of de onderwijskwaliteit, de examenkwaliteit en/of het financieel beheer voldoet aan de deugdelijkheidseisen. Deugdelijkheidseisen zijn objectiveerbare, zo veel mogelijk op het niveau van de wet geregelde algemene kwaliteitsnormen, die zodanig helder zijn dat de vrijheid van richting en inrichting gewaarborgd blijven.

De inspectie heeft naar aanleiding van haar bevindingen van mei 2018 op 27 september 2019 een herstelonderzoek op het gebied van examineren gedaan naar:

- ED1 Kwaliteitsborging examinering en diplomering bij alle opleidingen
- ED2 Exameninstrumentarium bij 25535 (melkveehouderij)
- ED3 Afname en beoordeling bij 25539 (recreatiedieren) en 25535 (melkveehouderij)

De uitkomst van dat onderzoek leverde een voldoende op voor: ED1, ED2 en ED3.

Samenvatting van het herstelonderzoek door de Inspectie van het Onderwijs:

“De kwaliteit van de examinering en diplomering hebben wij in mei 2018 als onvoldoende beoordeeld, omdat de examencommissie bij de onderzochte opleidingen nog niet een goede manier van werken had gevonden om te zorgen dat de kwaliteit van de examinering en diplomering voldeed. De onderwijsinspectie beoordeelde de kwaliteit van examinering nu als voldoende en niet meer als

onvoldoende. De examencommissie en de opleidingen laten verbeteringen zien, tegelijkertijd moeten er ook nog verbeteringen plaatsvinden.

Wat is verbeterd?

De examencommissie en de teams hebben hun rol en verantwoordelijkheid gepakt van respectievelijk 'borgen' en 'zorgen'. Aan de hand van het Handboek examinering worden alle processen uitgevoerd en gecontroleerd, geëvalueerd en verbeterd. Dit met het effect dat de examinering voor iedereen helder is, de beoordeling onafhankelijk(er) gebeurt en de examencommissie voldoende zicht en grip heeft op de borging van examinering.

Wat kan beter?

De instrumenten van Groene Norm bieden veel ruimte; dat maakt dat de examencommissie er extra op moet toezien dat alle beoordelingen betrouwbaar gebeuren. Zo is het nodig afnamecondities per proeve vast te stellen. Ook geeft de cesuur in de instrumenten nog ruimte om voor essentiële werkprocessen een onvoldoende te halen. Hierin kan het Clusius College nog duidelijker keuzes maken. Door veel inzet van externen, met name bij Melkveehouderij, zal het toezien op hun kwaliteit als assessor blijvende aandacht moeten houden.

Wat moet beter?

Het bestuur moet erop toezien dat het exameninstrumentarium voor de vakopleiding Vakexpert veehouderij en Vakexpert teelt en groene technologie de betreffende kwalificatiedossiers dekken en dat daarbij passende examenvormen worden geleverd.”

Ondernomen acties naar aanleiding van het onderzoek van de onderwijsinspectie

Op verzoek van de onderwijsinspectie heeft de examencommissie op 27 september 2019 aan de onderwijsinspectie een toelichting gegeven op de borging van examinering binnen het Clusius College.

Op 9 januari 2020 heeft de onderwijsinspectie laten weten de examinering met een voldoende te beoordelen, maar werd een herstelopdracht gegeven aan het CvB: lever een herstelplan voor verbetering van het beroepsgerichte exameninstrumentarium.

Het CvB vroeg Groene Norm op 30 januari 2020 dringend om de volgende verbeteringen:

- a. Verbetering van de kwaliteit van exameninstrumentarium.
- b. Borging van de huidige afname met het gewijzigde exameninstrumentarium.
- c. Concrete wijzigingen (verbetervoorstellen) mee te nemen in haar productontwikkeling.

Dit als topprioriteit te beschouwen en andere wensen of ontwikkelingen hieraan ondergeschikt te maken.

De examencommissie heeft met het opleidingsteam veehouderij een analyse gemaakt van exameninstrumenten van Groene Norm. Uit de analyse kwamen zeven aanbevelingen ter verbetering van het gehele exameninstrumentarium en daarmee ook het examen vakexpert veehouderij (25535).

De aanbevelingen werden verstuurd naar Groene Norm.

Op 2 maart 2020 laat de directeur van Groene Norm aan haar afnemers (AOC's) weten:

- a. De kwaliteit van de examenproducten te verbeteren.
- b. Vernieuwing van de examens.

c. Verbetering van de bestaande examens.

Op 19 augustus 2020 laat het CvB de onderwijsinspectie haar ondernomen acties weten. Hierbij zijn twee sporen bewandeld:

1. Verbeteren van de kwaliteit van exameninstrumentarium richting Groene Norm.
2. Borgen van de huidige afname met het gewijzigde exameninstrumentarium binnen het Clusius College en de concrete wijzigingen (verbetervoorstellen) doorgegeven aan Groene Norm.

Gepland vervolggesprek over examinering tussen de onderwijsinspectie en het college van bestuur is op 6 oktober 2020.

3.5.8 Conclusie en verbetervoorstellen organisatieaspecten examencommissie

Kwaliteitsaspect	In hoeverre van voldoende kwaliteit?	Verbetervoorstel/ actiepunten
Samenstelling examencommissie	De onafhankelijke examencommissie is evenwichtig samengesteld en voldoet aan de wettelijke eisen.	Geen
Deskundigheid examencommissie	De examencommissie beschikt over de vaardigheden: <ul style="list-style-type: none"> - Toetstechnisch - Beoordelen van examenproducten - Onderzoek - Advies - Beoordeling bij examens - Communicatie - Planning En betracht haar onafhankelijkheid te borgen.	Vervanging van de secretaris van de examencommissie vraagt extra aandacht zodat die ingewerkt kan worden en zicht krijgt op de inhoud van het werk en jaarcyclus van de EC.
Functioneren examencommissie	<ul style="list-style-type: none"> • De voorzitter heeft jaarlijks een evaluatie- en voortgangsgesprek met elk lid van de examencommissie. Ook worden verbeterpunten in dat gesprek benoemd. Eens per jaar wordt door de EC een zelfevaluatie uitgevoerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • De EC borgt op verzoek van het CvB ook de examenafname, -organisatie en het proces diplomering van de afdeling bedrijfsopleidingen. • Taken, bevoegdheden en communicatielijnen van de Onderwijsgroep naar de EC kunnen beter.
Werkzaamheden examencommissie		
Het vaststellen van examenplannen en exameninstrumenten	De examenplannen worden aan de hand van het door de EC vastgestelde format beoordeeld en vastgesteld. De inhoud is opgebouwd uit de exameneisen per opleiding en door de EC vastgesteld.	Geen
Het evalueren van de kwaliteit van het exameninstrumentarium	Alle keuzedeelexamens zijn inhoudelijk en toetstechnisch beoordeeld. Ook de dekking van de kerntaken en werkprocessen van het KD wordt daarin meegenomen. Onvolkomenheden en verbeterpunten worden teruggelegd bij in- en externe leveranciers.	De borging en validering van exameninstrumenten vraagt om verbetering. Is een punt van overleg met examenleveranciers, m.n. Groene Norm
Het evalueren van de kwaliteit van het examenplan van de opleidingen	Het format examenplan wordt jaarlijks geëvalueerd en de verbeterpunten worden direct meegenomen in het vast te stellen format.	Geen

Kwaliteitsaspect	In hoeverre van voldoende kwaliteit?	Verbetervoorstel/ actiepunt
Examenafname met beperkingen vanwege COVID-19	Teams hebben een noodplan geschreven voor examens waarbij belemmeringen verwacht werden vanwege COVID-19. Alternatieven zijn ter vaststelling voorgelegd aan de EC.	Extra aandacht voor borging van de examinering van beroepsvaardigheden omdat studenten door COVID-19 vaak minder stage in de beroepspraktijk hebben gedaan.
Het evalueren van de kwaliteit van afname en beoordeling	De afname en beoordeling wordt in audits/bijwoningen beoordeeld, bevindingen worden direct teruggekoppeld.	De EC kan meer keuzedeel- en AVO-examens bezoeken om meer zicht op de kwaliteit van afname te krijgen.
Het evalueren van de kwaliteit van diplomering	Het traject tot diplomering wordt permanent geëvalueerd en verbeteringen worden direct doorgevoerd.	Geen
Deskundigheid van de betrokkenen bij examinering	<ul style="list-style-type: none"> • De kwaliteit van beoordelen door schoolassessoren neemt toe. Inmiddels hebben 94 docenten de eerste opfrustraining gevolgd waaronder 13 AVO-docenten. 64 docenten volgden de opfrustraining ter voorbereiding op het behalen van het certificaat. Inmiddels zijn 16 schoolassessoren gecertificeerd. De trainingen zijn in volle gang. • Taalassessoren Engels gaan nog starten met de taalassessor-training teneinde te certificeren. • Twee leden van de examencommissie volgden de training 'werken met TOA'. • Beoordeling van bijgewoone examens afstemmen tussen de leden van de EC (Kalibreren). • Bedrijfsassessoren raken achterop in kennis over beoordelen, examenproces en praktijkbeoordelen.nl ten opzichte van schoolassessoren. 	<p>Verder vergroten van de kennis en verworven inzichten verder toepassen m.b.t. de procesarchitectuur, inhoud van het Handboek examinering en het onderzoekskader 2017 door docenten/ examinatoren/assessoren en management.</p> <p>Training van bedrijfsassessoren verdient prioriteit.</p>
Behandelen van klachten, bezwaren en fraude (WEB artikel 7.4.5a, lid 4, 5)	Een klacht of verzoek herziening van de uitslag wordt door de examencommissie nauwgezet gevolgd. Alle betrokkenen worden gehoord en elke student heeft	Geen

Kwaliteitsaspect	In hoeverre van voldoende kwaliteit?	Verbetervoorstel/ actiepun
	binnen de gestelde 10 dagen antwoord van de examencommissie.	
Behandelen van aanvragen voor vrijstellingen van examens	De vrijstellingsregeling is geactualiseerd. Er is een formulier vrijstellingsverzoek ontwikkeld en geplaatst op het intranet. Een aanvraag voor een vrijstelling wordt binnen vijftien werkdagen beantwoord.	Geen
Behandelen van aanvragen voor aangepaste examinering	Elke maand worden de verzoeken voor aangepaste examinering behandeld. Binnen drie werkdagen na de EC-vergadering ontvangen de ondersteuningscoördinator en examenadministratie het besluit van de EC.	Geen
Behandelen van verzoeken van Commissie van Beroep voor de examens	Onder elk antwoord van de EC op een klacht of verzoek herziening van de uitslag wordt de student gewezen op de mogelijkheid tot het instellen van beroep. Er is geen verzoek ontvangen.	Geen
Vaststellen examenresultaten	Maandelijks worden voordrachten voor diplomering behandeld. Voor aanvang van de EC-vergadering wordt onderzoek in de examendossiers gedaan. Op basis hiervan en evt. andere signalen wordt een besluit tot diplomering genomen.	Geen
Controleren van examendossiers	Er zijn 99 examendossiers onderzocht op volledigheid en juistheid invulling. Het ontbreken van informatie of beschrijvingen worden direct teruggekoppeld naar de PHE en TL.	Geen
Vaststellen en ondertekenen van diploma's, certificaten en instellingsverklaringen	Alle vastgestelde voordrachten voor diplomering krijgen het daarbij passende waardedocument dat studenten ondertekenen. Een afdruk van het ongetekende waardepapier wordt digitaal in het examendossier opgenomen (bewaarplicht).	Geen
Uitreiken van diploma's, certificaten en instellingsverklaringen.	Diploma's worden op ordentelijke wijze uitgereikt.	Geen

4. Terugblik borging van de kwaliteit van de examinering

In de onderstaande tabel is aangegeven in welke mate de activiteiten uit het vastgestelde jaarplan 2019-2020 zijn behaald. De "groen" gearceerde onderdelen zijn volledig behaald, de "geel" gearceerde onderdelen vragen nog om verbetering en de "rood" gearceerde onderdelen zijn nog niet behaald.

De kwaliteit en borging van de (Clusius) kaders

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied (Clusius-breed, team, crebo)	Evaluatiemethode(s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.)	Wanneer?	Wie?	Resultaat
a.	Voldoen Handboek/OER/ Examenreglement/examenregeling, vrijstellingsregeling, eisen taal en rekenen, eisen keuzedeelexamens aan de actuele situatie (proces-architectuur examinering)	Alle kaderdocumenten	Nalezen en vergelijken met de actuele situatie	Wetgeving, Visie op examinering Kaders examinering Examenregeling (alle delen) Handboek examinering	mei 2020	EC	Kaderdocumenten, examenregeling vrijstellingsregeling, en eisen taal en rekenen, eisen keuzedeelexamens zijn geanalyseerd en daar waar nodig aangepast aan de actuele situatie
b.	Zijn alle medewerkers die te maken hebben met examineren op de hoogte van de gemaakte afspraken? (Processen en procedures)	Clusius-breed	Overleg met PHE en AV ^{en} , teams m.b.v. checklist controle afspraken documenten	Visie op examinering Kaders examinering Examenregeling (alle delen) Handboek examinering Checklist controle afspraken.	sept 2019 feb 2020	EC	Kennis van gemaakte afspraken, processen en procedures is geanalyseerd. EC heeft haar advies hierover teruggekoppeld aan CvB
c.	Zijn alle medewerkers die te maken hebben met examinering bekend met onafhankelijkheid van examinering t.o.v. onderwijs?	Docenten/examinatoren	Vragenlijst PHE en AV	Checklist	sept 2019 -feb 2020	EC	Kennis van afspraken, processen en procedures is geanalyseerd. EC heeft advies hierover teruggekoppeld aan CvB

De kwaliteit en borging van de exameninstrumenten

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode(s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.	Wanneer?	Wie?	Resultaat
a	Zijn de formats, checklists t.a.v. het inkopen, construeren en vaststellen van exameninstrumenten van voldoende kwaliteit en bruikbaar?	Alle formats, checklists etc. in Handboek examinering die van toepassing zijn op deze onderdelen, inclusief examenplan.	Vorstel methode: opstellen evaluatievragen voor gebruikers en voorleggen aan de VD, PHE en AV en Onderzoek onderwijsinspectie	Overzicht vastgestelde exameninstrumenten met verleende autorisaties aan medewerkers - Handboek examinering	Gehele schooljaar bijhouden van signalen en verzamelen info. April 2020: actualisering nieuwe Handboek.	EC	Toepasbaarheid en kwaliteit van formats etc. is geanalyseerd en daar waar nodig verbeterd. Aangepaste formats zijn toegevoegd in het Handboek examinering 2020-2021 en gedeeld met de teams. Vaststellingsformulier voor examens is in gezamenlijk overleg verbeterd en vastgesteld door de EC. Documenten geformaliseerd bij twee N4-opleidingen als voorwaarde voor "GO"/"No Go" beslissing
b	Steekproef op BKS/HKS-proeven: Komen alle werkprocessen aan de orde en worden de examens ingezet zoals vastgesteld? Zijn de assessoren berekend op hun taak?	a. Minimaal tien steekproeven in de herexamenperiode. b. Minimaal tien proeven Alkmaar, acht in Hoorn en vier in Schagen verdeeld over de verschillende niveaus en teams. Bedrijfsopleiding	Steekproef.	HKS-BKS-proeven die gebruikt worden naast de kwalificatiedossiers leggen en checken op werkprocessen. Steekproefformulieren	a. Sept.'19 b. Okt '19 - juli '20	EC	Proeven zijn gecheckt op dekking, verbeteracties zijn indien nodig ge(her)formuleerd Proeven zijn bijgewoond waarvan een rapportage is gemaakt. Directe terugkoppeling naar de schoolassessor.

c	Voldoen de Keuzedeexamens aan de eisen van het format zoals vastgelegd in de vaststellingslijst	Alle keuzedelen die worden afgenomen in schooljaar 2019-2020	Controle m.b.v. checklist van alle keuzedelen	Voordrachtslijst/Checklist beroepsproeve, bijlage afnameplan in het Handboek	Gehele schooljaar	EC	Keuzedeexamens zijn geanalyseerd, risico's en verbeterpunten vastgesteld en gedeeld met de ontwikkelaar(s)/leverancier voor vaststelling. Vier keuzedeexamens zijn voorwaardelijk vastgesteld en vragen aanzienlijke verbetering.
d	Voldoen de examenplannen van de opleidingen aan de eisen zoals gesteld in het format?	Alle examenplannen gecheckt. Crebo's die geëxamineerd worden op meerdere vestigingen maken deel uit van de check.	Check alle examenplannen	Format checklist examenplan	Oktober 2020	PHE/EC	Examenplannen zijn geanalyseerd, risico's en verbeterpunten vastgesteld en gecommuniceerd met de teamleiders en waar van toepassing verbeterd.

De kwaliteit en borging van de examenprocessen en het diplomeringproces

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.)	Wanneer?	Wie?	Resultaat
Algemeen							
a	Voldoen de gebruikte beoordelingsformulieren/checklists (uitnodiging, afname, beoordeling en diplomering) nog?	Alle gebruikte lijsten in Handboek examinering	Bij gebruik kritisch zijn op nut, bruikbaarheid en afstemming vestigingen	Bijlagen in het Handboek examinering	Gehele schooljaar	EC	Indien nodig aanpassen en opnieuw vaststellen

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.)	Wanneer?	Wie?	Resultaat
Afname							
b	Wordt het examenproces zoals omschreven in de HKS-proeve ook daadwerkelijk zo doorlopen?	<i>Twee</i> opleidingen in Schagen <i>Zes</i> opleidingen in Hoorn <i>Tien</i> opleidingen in Alkmaar (Voor overzicht opleidingen en niveau bijlage 2)	a. Vraag te tonen info b. Interview c. Steekproefsgewijs bijwonen niveau proeven m.b.v. observatielijst. Aantal: minimaal 3 per vestiging	Examenregeling Beroepsproeve Examenopgaven Beoordelingsformulier examenlocatie Organisatie examen Uitnodiging kandidaat Afnameplan Gebruikte Beoordelingsformulier en check examendossier steekproefformulier	maart – juni 2020	EC	Noodplannen afnameplannen, beoordeling afamelocatie beoordeeld. Uitnodiging, Proeven/afnames zijn gecheckt op proces, verbeteracties zijn indien nodig geformuleerd en teruggekoppeld.
c	Wordt het proces zoals omschreven in de HKS-proeve ook daadwerkelijk zo doorlopen?	<i>Twee</i> opleidingen in Schagen <i>Zes</i> opleidingen in Hoorn <i>Tien</i> opleidingen in Alkmaar	Steekproefsgewijs bijwonen niveau 1 en 2 proeven m.b.v. observatielijst. Aantal: minimaal acht totaal	Beoordeling examenlocatie Afnameplan Beroepsproeve Examensituatie Examendoel	April – juli 2020	EC	Proeven zijn gecheckt op uitvoering van het proces, verbeteracties zijn indien nodig geformuleerd en teruggekoppeld naar assessor en teamleider.

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.)	Wanneer?	Wie?	Resultaat
		Voor overzicht opleidingen en niveau bijlage 2		Organisatie examen Uitnodiging kandidaat Afnameplan Gebruikte Beoordelingsformulier en check examendossier steekproefformulier			
d	Wordt het proces zoals omschreven in de HKS/BKS-proeve en het Handboek examinering ook daadwerkelijk zo doorlopen?	<i>Twee</i> opleidingen in Schagen <i>Zes</i> opleidingen in Hoorn <i>Tien</i> opleidingen in Alkmaar Zie overzicht opleidingen en niveau bijlage 1	Steekproefsgewijs bijwonen niveauproeven m.b.v. steekproefformulier. Aantal: minimaal 8	Examenregeling Steekproefformulier	maart – juni 2020	EC	Proeven zijn gecheckt op proces, verbeteracties zijn indien nodig geformuleerd en gedeeld met de assessor en de teamleider.

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.)	Wanneer?	Wie?	Resultaat
e	Wordt het proces zoals omschreven in de HKS/BKS-proeve ook daadwerkelijk zo doorlopen?	<i>Twee</i> opleidingen in Schagen <i>Zes</i> opleidingen in Hoorn <i>Tien</i> opleidingen in Alkmaar Voor overzicht opleidingen en niveau Zie bijlage 2	Steekproefsgewijs bijwonen niveau 4 proeven m.b.v. observatielijst. Aantal: minimaal acht	OER Beroepsproeve Steekproefformulier	April – juli 2020	EC	Proeven zijn gecheckt op proces, verbeteracties zijn indien nodig geformuleerd met de assessor en de teamleider
f	Afnameplan HKS Proeven, alle niveaus. Zijn de afnameplannen correct ingevuld en gevolgd en juist aangeleverd en ingevuld?	<i>Twee</i> opleidingen in Schagen <i>Zes</i> opleidingen in Hoorn <i>Tien</i> opleidingen in Alkmaar Voor overzicht opleidingen en niveau bijlage 1	Steekproefsgewijs controleren van ingevulde en aangeleverde afnameplannen. Aantal: minimaal 15	Beroepsproeven Ingevuld formulierafnameplan,	Februari-juni 2020	EC	Afnameplannen zijn gecheckt op correcte aanlevering en invulling verbeteracties zijn indien nodig geformuleerd en gedeeld met de assessor en de teamleider.

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.)	Wanneer?	Wie?	Resultaat
g	Zijn de presentielijsten, processen/protocollen rond workflow bekend en werkbaar? (diplomakandidaten, cijferinvoer, vrijstellingen, dyslexie en dyscalculie registratie/toepassing extra tijd?) aanvraag Beroepsproeve, aanvraag keuzedeeexamens)	Alle locaties	Uitleg hierover en terugkoppeling tijdens teamoverleg	Presentielijsten, processen/protocollen, Legitimatie kandidaat Examenreglement Formulier verzoek vrijstelling(en)	Oktober/november 2019 en april/mei 2020	EC	Juiste registratie van gegevens in EduArte en vermeld op de resultaatlijsten. Gesignaleerde omissies werden opgelost en stonden daardoor diplomering niet in de weg.
h	Verlopen de Centrale examens Nederlands, Engels en rekenen zoals beschreven in het Examenprotocol van het CvTE? (Dyslexie en dyscalculie toepassing extra tijd?)	Alle mbo-vestigingen NL: niveau 2F, en 3F RE: niveau 2F en 3F, -A, -ER en -AER Eng: niveau 3F B1 en B2	Controle processen-verbaal en steekproef op afnameplek Aantal: minimaal zes	Ingevulde presentielijsten/processen verbaal Uitnodiging kandidaat Steekproefformulier Examenkalender Examenprotocol CvTE	Januari-mei 2020	CE	Centrale examens zijn gecheckt op procedure, eventuele verbeterpunten zijn geformuleerd
i	Verlopen de Instellingsexamens Nederlands en Engels zoals	Alle mbo-vestigingen NL: niveau 2F en 3F Eng: niveau 4: A2, B1 en B2	Observatie afname examen Aantal observaties: minimaal negen	Ingevulde Presentielijsten/processen verbaal	Maart – juni 2020	CE	Veel IE's zijn afgenomen via MS Teams, geobserveerd,

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.)	Wanneer?	Wie?	Resultaat
	beschreven in de door de EC vastgestelde examens?			Uitnodiging kandidaat Steekproefformulier Examenkalender			verbeterpunten zijn geformuleerd.
j	Worden keuzedelen geëxamineerd zoals beschreven in de vastgestelde examens?	Alle mbo-vestigingen	Steekproef bij minimaal acht verschillende keuzedeexamens	Examenregeling/ Examenreglement Inge vulde Presentielijsten/pro ces sen verbaal Overzicht keuzedelen en wijze van examinering vanuit de teams te leveren Observatieformulier Examenkalender	Nov 2019 Februari 2020 Mei 2020	Duo PHE/EC, zie vaststelling	EC heeft beperkt zicht op de wijze waarop keuzedelen worden geëxamineerd. Verbeterpunten zijn geformuleerd en gedeeld met de toetsdeskundige. Vraagt extra aandacht vanaf 1-8-2020
k	Worden de juiste summatieve cijfers gecheckt en ingevoerd in EduArte? (Herkomst cijfers en tot stand komen hiervan)	Vastgestelde examens/correctievoorschriften/cesuur	Check van examenresultaten 100 resultaten uit de beoordelingen die in EduArte zijn opgenomen.	Als een cijfer wordt opgenomen moet de bewijslast erbij geleverd worden en gearchiveerd anders wordt er	Oktober/ november	EC	EC controleert steekproefsgewijs of de keten van examenplan tot vermelding op de resultaatlijst juist is. Verbeterpunten/risico's

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.)	Wanneer?	Wie?	Resultaat
	Wordt de cijferdifferentiatie N1 en N2 voor Nederlands juist toegepast	(Geen cumulatie van de ophoging)		niets opgenomen in EduArte.			zijn in kaart gebracht en gedeeld.
l	Zijn de examendossiers volledig (volgens examenplan)?	Alle mbo-vestigingen	Controle volledigheid van het examendossier a.d.h.v. examenplan Aantal: minimaal 10% van diplomakandidaten	Examenplannen opleidingen Checklist examendossier en resultaatlijsten	Vanaf januari 2020	PHE/EC	Examendossiers zijn steekproefsgewijs gecontroleerd, risico's en verbeterpunten in kaart gebracht en gedeeld
m	Voldoen de diploma's, certificaten, instellingsverklaringen etc. aan de wettelijke eisen/format?	Alle mbo-vestigingen	Controle juistheid info diploma's, resultaatlijsten en instellingsverklaringen a.d.h.v. format Aantal: minimaal 10 % van diplomakandidaten	Format diploma's certificaten etc. uit handboek diplomering	Vanaf september 2019	PHE/EC	Clusius geeft alleen juiste diploma's, etc. af. Risico's en verbeterpunten zijn geformuleerd en gedeeld
n	Voldoen de vaststellings- en resultaatlijsten aan de wettelijke eisen/format?	Alle mbo-vestigingen	Controle juistheid info op de voordrachtlijsten en diplomeringlijsten aan de hand van format Aantal: minimaal 10% van diplomakandidaten	Format vaststellings- en diplomeringlijsten uit handboek diplomering checken a.d.h.v. het examenplan	Vanaf januari 2020	PHE/EC	Clusius geeft alleen juiste formats vaststellings- en diplomeringlijsten af. Risico's en verbeterpunten zijn geformuleerd. En gedeeld

De kwaliteit en borging van bij de examinering betrokken professionals, inclusief de examencommissie zelf

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.	Wanneer?	Wie?	resultaat
a	Voldoen de gebruikte checklists/observatieformulieren nog?	Alle gebruikte lijsten	Bij gebruik kritisch zijn op nut, efficiëntie en bruikbaarheid	Steekproef-observatieformulieren, formats, lijsten. (zie hieronder)	Gehele schooljaar	Allen	Aangepast en up to date formulieren voor gebruik (versiebeheer)
b	In hoeverre zijn de schoolassessoren deskundig?	Training assessoren beroepsgerichte proeven Taalassessoren AVO voor elk soort examens.	Controleren deskundigheid assessoren d.m.v. steekproef op 20 dossiers? Observatie functioneren assessoren tijdens proeve. Aantal : 6	Checklist eisen beoordeling afname examens (deskundigheid assessor)	Oktober tot oktober	PHE/EC	Deskundigheid is gecontroleerd, risico's en verbeterpunten zijn waar nodig geformuleerd. Met de training is een begin gemaakt voor de 1 ^e assessoren beroepsgericht. De deskundigheid blijft bij de 2 ^e assessoren nog achter. De Taalassessoren zijn nog niet allemaal gecertificeerd.
c	Zijn alle 1 ^e en 2 ^e assessoren tijdig bekend bij het onderwijsteam?	Beroepsgericht, keuzedelen, AVO	A.d.h.v. lijst van het onderwijsteam checken d.m.v. steekproeven.	Overzicht inzetbare en geschoolde/ deskundige assessoren	Oktober tot oktober	EC	Overzicht met assessoren, wanneer zij geschoold zijn en vanaf wanneer ingezet als assessor. Er is slechts een check gedaan op de afname van keuzedelexamens.

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.	Wanneer?	Wie?	resultaat
d	In hoeverre zijn de bedrijfsassessoren deskundig?	Alle opleidingen in Schagen, Hoorn en Alkmaar	Observatie functioneren assessoren tijdens afname van het examen proeve. Aantal : 6	Beoordelingsformulier examens, gedeelte eisen deskundigheid assessor	oktober tot oktober	PHE/EC	Deskundigheid is gecontroleerd, risico's en verbeterpunten zijn waar nodig geformuleerd en gedeeld met de teamleider en 1 ^e assessor.
e	Proces inzetten assessoren: worden de afgesproken regels gehanteerd?	Alle locaties incl. Bedrijfsopleidingen	Evaluatiegesprek met examenbureau en teamleiders	Handboek examinering Zie de instructie beoordelaars/assessoren/examinatoren	oktober tot oktober	PHE/EC	EC heeft zicht op en vertrouwen in de gehanteerde werkwijze. Mogelijke verbeterpunten en risico's zijn geformuleerd
f	Hebben de leden van de examencommissie voldoende tijd om hun werkzaamheden te voltooien?	Examencommissie incl. bedrijfsopleidingen	Gemaakte uren bijhouden		Tussenstand Mei 2019 Eindstand 1 oktober 2020	Alle leden examencommissie	Tussenstand en verwachting rapporteren in de geplande overleggen. Onvoldoende tijd vanwege onderbezetting door vertrek van één van de leden (met 18 uur per week) en de extra last die COVID-19 met zich meebracht. Door de voorzitter is met elk lid van de EC een evaluatiegesprek gevoerd.
g	Voldoen EC-leden aan het opgestelde profiel en voldoet de samenstelling van de commissie op	Examencommissie	Zelfevaluatie maken Evaluatiegesprek met CvB	Zelfevaluatieformulier EC	Mei tot juli 2020	Alle leden examencommissie	EC heeft een zelfevaluatie uitgewerkt en deze besproken en gedeeld met CvB. Eventuele hiaten in de deskundigheid

	Evaluatievragen	Toepassingsgebied	Evaluatiemethode('s)	Benodigde middelen (formulieren, documenten, checklists, rapportages etc.	Wanneer?	Wie?	resultaat
	deskundigheid en volledigheid?						worden opgevuld door scholing of aanvulling van de EC
h	Is de taakverdeling binnen de EC op orde?	Examencommissie	Zelfevaluatie	Overzicht met aandachtsgebieden	Juni 2020	Alle leden examencommissie	Taken en deskundigheid zijn vergeleken, waar nodig is de taakverdeling aangepast en is de beschrijving verdiepend beschreven.
i	Is de EC voldoende zichtbaar in de organisatie; is er voldoende afstemming met CvB, VD, PHE, AV en teams, etc.?	Alle locaties CvB	Gepland vast overleg door de EC met CvB, Directeuren, PHE/EA en indien nodig met TL's.	Agenda en verslagen	Oktober 2019 Oktober 2020	Voorzitter en secretaris EC	Er is wederzijdse afstemming, taken en rollen zijn helder. De zichtbaarheid van de examencommissie binnen de organisatie vraagt aandacht.

Bijlagen

Bijlage 1: Kwantitatieve gegevens

	Aantal	Opmerking
Aantal opleidingen (crebonummers) incl. MMW en Zorg bedr.	38	(BOL/BBL niet apart geteld)
Aantal vastgestelde examenplannen	31	
Aantal ingekochte examens Ned. (3) en Eng. (3)	2.657	
Aantal zelf geconstrueerde keuzedeeexamens	41	
Aantal vastgestelde keuzedeeexamens	43	
Aantal vastgestelde AVO-examens (IE Ned. en Eng.)	65	
Aantal vastgestelde sets beroepsexamens	38	
Aantal examenkandidaten	618	
Aantal afgenomen examens N1	693	
Aantal afgenomen examens N2	1.301	
Aantal afgenomen examens N3	1.559	
Aantal afgenomen examens N4	3.531	
Aantal afgenomen examens Totaal	6.984	
Aantal diploma's en resultaatlijsten uitgereikt	468	
Aantal certificaten uitgereikt	89	
Aantal studenten met een één of meer verzoeken tot vrijstelling	106	
Aantal toegekende onderdelen vrijstelling	160	
Aantal behandelde beroepen/bezwaren/klachten	4	
Aantal beroepszaken	0	
Aantal meldingen onregelmatigheden tijdens examen	0	
Aantal studenten die faciliteiten vroegen voor afwijkende examens (Dyslexie/Dyscalculie ed.)	154	
Aantal toegekende aanpassingen examinering	154	
Aantal gecontroleerde examenopgaven in de examendossiers	742	
Aantal onderzochte examendossiers	99	

Bijlage 2: Specificatie aantal afgelegde examens

Aantal afgelegde AVO-examens 2019-2020 per niveau Basisdeel					
	Niveau 4	Niveau 3	Niveau 2	Niveau 1	Totaal
Nederlands Spr/Gesp/Schr/LeLu	976	596	620	396	2588
Engels Spr/Gesp/Schr/LeLu	976	0	0	0	976
Rekenen	244	149	155	99	647
Basisdeel Totaal	2196	745	775	495	4211

Aantal afgelegde examens 2019-2020 per niveau Profieldeel					
	Niveau 4	Niveau 3	Niveau 2	Niveau 1	Totaal
Beroepsproeven (PvB)	326	149	155	99	729
Werkprocesexamens	140	77	61	0	278
Vaardigheidsexamens	15	0	0	0	15
Kennisexamens	122	11	0	0	133
Profieldeel Totaal	603	237	216	99	1155

Aantal afgelegde examens 2019-2021 per niveau Keuzedeel					
	Niveau 4	Niveau 3	Niveau 2	Niveau 1	Totaal
Keuzedeelexamens	732	477	310	99	
Keuzedeel Totaal	732	477	310	99	1618

Totaal	3531	1459	1301	693	6984
---------------	-------------	-------------	-------------	------------	-------------

